

T CZEW

Tczew

750-LECIE MIASTA TCZEWA
1260 - 2010

NR 5/232

Maj 2010 r.

ISSN: 1234-5911

750-lecie

nadania praw miejskich

Panorama Miasta

Bezpłatny biuletyn informacyjny samorządu miasta Tczewa

W NUMERZE

20 LAT SAMORZĄDU

- Regionalny Zakład Gospodarki Odpadami – ruszyła największa tczewska inwestycja
- Obradował IV Kongres Kociewski
- Cykliści z całej Europy i obu Ameryk spotkali się w Tczewie
- Tczew ma swój znaczek pocztowy
- Noc Muzeów – powrót do średniowiecza

20 LAT TEMU powstał samorząd terytorialny. Przez te lata Tczew stał się dynamicznie rozwijającym się, urokliwym miastem, w którym tczewianom coraz łatwiej jest zaspokajać swoje potrzeby kulturalne, ekonomiczne, społeczne. To także miasto coraz bardziej atrakcyjne dla biznesu i turystów. Przez minione 20 lat zmienił się nie tylko Tczew, ale także jego mieszkańcy. Coraz bardziej włączają się w życie swojego miasta, chcą decydować o swojej ulicy, dzielnicy, uwierzyli, że to właśnie oni tworzą samorząd.

Więcej na str. 4 i 14.

Mamy znaczek na 750-lecie

Poczta Polska wyemitowała znaczek z okazji 750-tej rocznicy nadania Tczewowi praw miejskich. Jego uroczysta „premiera” nastąpi 27 maja podczas uroczystej sesji Rady Miejskiej poświęconej XX-leciu samorządu terytorialnego.

Wydanych zostanie minimum 500 tys. egzemplarzy w cenie 1,55 zł. W pierwszym dniu obiegu dostępne będą także okolicznościowe koperty wraz ze znaczkiem (na zdjęciu). Koperty będzie można nabyć m.in. w tczewskich w urzędach pocztowych, a znaczki ... w całej Polsce. – Poprzedni tczewski znaczek ukazał się w 1961 roku – mówi **Jerzy Białas**, przewodniczący Koła Filatelistycznego nr 5 w Tczewie. – Ukazała się wówczas seria „Historyczne miasta Polskie”, która pierwotnie liczyła 18 znaczków, potem dodatkowo wydrukowano jeszcze dwa – poświęcone Tczewowi i Toruniowi. Nakład wynosił wówczas ponad 5 mln egzemplarzy, ale wiadomo, że to były inne czasy. Wówczas ludzie pisali listy, a nie wiadomości mailowe i sms-y. Tczewski znaczek przedstawiał bitwę pod Rokitkami na tle murów obronnych miasta.

W 2007 r., z okazji 150-lecia mostu tczewskiego wydano kartę pocztową z nadrukowanym znaczkiem.

M.M.

Od 1 czerwca

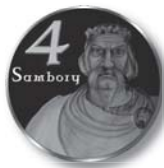
4 sambory – to już ostatni dukat

4 sambory, to trzeci i ostatni z serii dukatów lokalnych emitowanych przez Urząd Miejski w Tczewie z okazji jubileuszu 750-lecia nadania Tczewowi praw miejskich. Moneta trafi do obiegu 1 czerwca 2010 r. i będzie można się na posługiwać przez trzy miesiące w wybranych punktach handlowych i usługowych.

Nazwa dukata: „sambor” nawiązuje do imienia Księcia Sambora II, który w 1260 r. nadał Tczewowi prawa miejskie. Na awersie znajduje się wizerunek księcia, rewers jest taki sam jak w przypadku dwóch pierwszych dukatów okolicznościowych (4 dersławy i 4 trsowy). Znajduje się na nim współczesny tczewski gryf i logo 750-lecia miasta.

4 sambory można będzie już od 1 czerwca nabywać w sześciu punktach: Urzędzie Miejskim, Tczewskim Centrum Sportu i Rekreacji, Centrum Wystawienniczo-Regionalnym Dolnej Wisły, Centrum Kultury i Sztuki, Miejskiej Bibliotece Publicznej oraz Hotelu Carina. Cena dukata to 4 zł. Akcja potrwa do 31 sierpnia br. Dukat wybity przez Mennicę Polską wykonany jest z mosiądzu, a jego średnica wynosi 27 mm.

Regulamin sprzedaży dukatów lokalnych można znaleźć na miejskiej stronie internetowej www.tczew.pl

XLVI SESJA

Proponowany porządek obrad XLVI sesji Rady Miejskiej w Tczewie na dzień 28 maja 2010 r. o godz. 10.00 w sali konferencyjnej im. F. Fabicha w Urzędzie Miejskim w Tczewie

I. Część pierwsza:

1. Otwarcie sesji i powitanie gości.
2. Sprawdzenie obecności radnych.
3. Przedstawienie proponowanego porządku obrad sesji.
4. Przyjęcie protokołu z sesji Rady Miejskiej w Tczewie z 29 kwietnia 2010.
5. Informacja z działalności Prezydenta Miasta Tczewa.
6. Informacja z interpelacji zgłoszonych przez radnych w okresie od 29 kwietnia do 26 maja 2010 r.

II. Część druga:

7. Informacja o funkcjonowaniu służby zdrowia w mieście Tczewie, w tym podstawowej opieki zdrowotnej i pozostałych placówek służby zdrowia.
8. Informacja o bieżącym utrzymaniu zieleni na terenie miasta.
9. Informacja o stanie bezpieczeństwa na terenie miasta Tczewa.
10. Podjęcie uchwał w sprawie:
 - 10.1 uchylającej uchwałę w sprawie utworzenia samorządowej placówki pod nazwą „Dom Przedsiębiorcy w Tczewie” działającej w CED w Tczewie i nadania statutu,
 - 10.2 powołania jednostki budżetowej „Dom Przedsiębiorcy w Tczewie”,
 - 10.3 zmiany regulaminu przyznawania Medalu „PRO DOMO TRSOVIENSI”,
 - 10.4 wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy na część działki położonej przy al. Solidarności.
11. Zgłaszanie interpelacji i wniosków.
12. Wolne wnioski, oświadczenia.

Porządek sporządzono 6 maja 2010 r.

ILU NAS JEST?

Na początku maja 2010 r. w Tczewie zameldowane były 60 232 osoby, w tym 59 135 na pobyt stały i 1097 na pobyt czasowy. Od 1 kwietnia przybyło 23 mieszkańców.

Panorama Miasta – Biuletyn Informacyjny Samorządu Miasta Tczewa
Rada Programowa: przewodniczący – Kazimierz Ickiewicz
członkowie – Zenon Drewa, Mirosław Pobłocki, Włodzimierz Mroczkowski,
Grażyna Antczak, Zyta Myszka, Ludwik Kiedrowski.
Redaktor naczelna – Małgorzata Mykowska.
Urząd Miejski Tczew, Biuro Promocji Miasta ☎ 77-59-322
Wydawca: Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Skulteta,
ul. J. Dąbrowskiego 6, ☎ 531-35-50; 531-36-37

Regionalny System Gospodarki Odpadami

Rusza największa tczewska inwestycja

Umowę podpisali: Małgorzata Skucha, zastępca prezesa zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Marian Cegielski, prezes ZUOS.

To największy projekt realizowany w Tczewie i dofinansowany ze środków unijnych i jeden z największych w województwie pomorskim. System obejmuje 23 gminy, obsługiwać będzie 284 tys. mieszkańców i przetwarzać 96 tys. ton odpadów komunalnych rocznie. Zakład Utylizacji Odpadów Stałych Sp. z o.o. w Tczewie otrzymał dofinansowanie na realizację projektu „Regionalny System Gospodarki Odpadami Tczew”.

Koszt realizacji projektu wynosi 146 520 249 zł, z czego 77,58 proc. kosztów kwalifikowanych czyli niemal 94 mln zł stanowi udział środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (działanie 2.1 priorytet II). Umowa na dofinansowanie projektu podpisana została 12 maja. Podpisali ją **Małgorzata Skucha**, zastępca prezesa zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz **Marian Cegielski**, prezes ZUOS, w obecności m.in. przedstawicieli samorządów wszystkich gmin – partnerów projektu.

– Przez trzy kadencje samorządu próbowaliśmy rozwiązać „problem śmieciowy”, dzięki wszystkim, którzy doprowadzili do tego szczęśliwego finału – powiedział **Zenon Ody**, prezydent Tczewa. – To historyczny moment dla naszego miasta, który zbiega się z rocznicą 20-lecia samorządu terytorialnego.

Realizacja projektu zapewni odzysk surowców, ograniczenie ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowisko, minimalizację objętości odpadów składowanych na składowisku oraz ich ostateczne unieszkodliwienie

nie zgodnie z najlepszymi dostępnymi technikami oraz polskimi i unijnymi wymogami prawnymi w regionie czterech powiatów województwa pomorskiego (malborski, tczewski, nowodworski, gdański ziemski). System obejmuje gminy: Malbork – gmina miejska, Malbork – gmina wiejska, Lichnowy, Miłoradz, Nowy Staw, Stare Pole, Tczew – gmina miejska, Tczew – gmina wiejska, Gniew, Pelplin, Morzeszczyn, Subkowy, Krynica Morska, Nowy Dwór Gdański, Ostaszewo, Stegna, Sztutowo, Cedry Wielkie, Pruszcz Gdański – gmina miejska, Pruszcz Gdański – gmina wiejska, Pszczółki, Suchy Dąb, Trąbki Wielkie.

„Regionalny System Gospodarki Odpadami Tczew” realizowany będzie w trzech lokalizacjach (Tczew, Stegna, Pelplin). Dodatkowo w ramach porządkowania i usprawnienia gospodarki odpadami w regionie przewiduje się wykonanie rekultywacji 11 istniejących składowisk (Cedry Wielkie, Trąbki Wielkie, Malbork – 3 składowiska, Lichnowy, Miłoradz, Nowy Staw, Stare Pole, Pelplin, Tczew).

Planowany termin zakończenia inwestycji to listopad 2013 r.

Było o co się bić

Mirosław Pobłocki, wiceprezydent Tczewa:

– To najważniejsze zadanie z punktu widzenia miasta Tczewa – z racji rangi problemu, wielkości i kwoty, która będzie „przerobiona” w trakcie realizacji projektu. 156 mln zł, bo tyle wynoszą koszty zadania po wliczeniu budowy dróg dojazdowych – to kwota porównywalna z rocznym budżetem Tczewa. Było się więc o co bić. Miasto Tczew, we współpracy z 22 gminami, od wielu lat walczyło o powstanie takiego zakładu usiłując pozyskać dofinansowanie do projektu.

20 czerwca

Wybieramy Prezydenta RP

20 czerwca odbędą się wybory Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. W Tczewie głosować będzie można w 33 obwodach, z czego 3 to obwody zamknięte (szpitale). Siedziby 21 obwodów przystosowane są do potrzeb wyborców niepełnosprawnych. Lokale wyborcze czynne będą od godz. 6.00 do 20.00.

- Z uwagi na dużą liczbę mieszkańców, dodatkowo został utworzony obwód obejmujący parzystą stronę ulicy Armii Krajowej (nr 24). Nie zmieniła się natomiast siedziba obwodowej komisji – jak dotąd wyborcy głosować będą w Szkole Podstawowej nr 8, ale w innym pomieszczeniu.
- Do dnia 28 maja komitety wyborcze mogą zgłaszać członków do obwodowych komisji wyborczych.
- Do 6 czerwca prezydent miasta powołuje składy osobowe komisji wyborczych.
- Do 6 czerwca sporządzony będzie spis wyborców. Od tego dnia do 11 czerwca wyborcy mogą sprawdzać, czy na nim figurują – w Wydziale Spraw Obywatelskich UM.
- Do 10 czerwca, wyborcy, którzy przebywają w Tczewie czasowo lub tacy, którzy nie są nigdzie zameldowani, mogą składać wnioski o dopisanie do spisu wyborców – w Wydziale Spraw Obywatelskich UM.
- Do 15 czerwca, wyborcy niepełnosprawni, którzy chcą głosować w obwodach dostępnych dla osób niepełnosprawnych (a ich obwód nie jest dostosowany do obsługi wyborców niepełnosprawnych), mogą składać wnioski o dopisanie ich do spisu wyborców w wybranym obwodzie, dostępnym dla osób niepełnosprawnych.
- Wyborcy niepełnosprawni o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, którzy ukończyli 75 lat, a ze względu na stan zdrowia nie będą mogli głosować osobiście, mogą złożyć wniosek o sporządzenie aktu pełnomocnictwa do głosowania. Wniosek o sporządzenie pełnomocnictwa składa się w Wydz. Organizacyjnym i Kadr do 10 czerwca br.
- Informujemy, że wyborcy niepełnosprawni lub w podeszłym wieku, którzy chcą być dowiezieni do miejsca głosowania, mogą w dniu wyborów kontaktować się z Wydziałem Gospodarczym Urzędu Miejskiego, tel. 58 77 59 321 lub z Obwodową Komisją Wyborczą, w której głosują.

Obwieszczenie Prezydenta Miasta Tczewa w sprawie obwodów głosowania znajduje się w dodatku z uchwałami.

Zobacz też str. 4.

Wydawanie zaświadczeń o prawie do głosowania

Wyborca, który zamierza zmienić miejsce pobytu przed dniem wyborów może otrzymać zaświadczenie o prawie do głosowania. Z zaświadczeniem takim można głosować w dowolnym obwodzie głosowania w kraju i za granicą lub na polskim statku morskim.

Na żądanie wyborcy **zmieniającego miejsce pobytu** przed dniem wyborów urząd miasta wydaje wyborcy dwa zaświadczenia:

- **zaświadczenie o prawie do głosowania w dniu pierwszego głosowania oraz**
- **zaświadczenie o prawie do głosowania w dniu ponownego głosowania.**

Wyborca **zmieniający miejsce pobytu po dniu pierwszego głosowania**, a przed ponownym głosowaniem, otrzymuje na swoje żądanie **zaświadczenie o prawie do głosowania w dniu ponownego głosowania.**

Zaświadczenia wydaje **Wydział Spraw Obywatelskich – pawilon pok. 24, w godzinach pracy urzędu do dnia 18 czerwca 2010 r. włącznie.**

W przypadku ponownego głosowania do dnia 2 lipca 2010 r. włącznie.

Zaświadczenie o prawie do głosowania osoba uprawniona do udziału w wyborach odbiera osobiście, za pokwitowaniem albo przez upoważnioną osobę, jeżeli w upoważnieniu wskazano numer ewidencyjny PESEL osoby, której ma dotyczyć to zaświadczenie.

W przypadku utraty zaświadczenia o prawie do głosowania, niezależnie od przyczyny, nie będzie możliwe otrzymanie kolejnego zaświadczenia, ani wzięcie udziału w głosowaniu w obwodzie właściwym dla miejsca stałego zamieszkania.

27 maja

Świętujemy 20 lat samorządności

27 maja świętujemy 20-lecie samorządności. W 1990 r. powstał samorząd terytorialny, a mieszkańcy stali się wspólnotą samorządową. W Tczewie uroczystości związane z samorządowym jubileuszem zbiegają się z inną ważną rocznicą – w tym roku świętujemy także 750-lecie nadania praw miejskich.

Przez minione 20 lat Tczew zmienił się nie do poznania. Powstało wiele nowych obiektów, wiele wyremontowano. 20 lat temu nie było jeszcze np. Osiedla Bajkowego, Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, oczyszczalni ścieków kompleksu odkrytych basenów, przystani, wielu boisk piłkarskich (ul. Ceglarska, ul. Elżbiety, Orliki). Amfiteatr był zdezastrowany, a bulwar nadwiślański czy kanonka w niczym nie przypominały terenu rekreacyjnego, dzisiejszy budynek Centrum Kultury i Sztuki dumnie zwany Kolejarzem był w bardzo złym stanie technicznym. Od tego czasu Tczew wzbogacił się o Centrum Wystawienniczo-Regionalne Dolnej Wisły. Mimo, że nadal daleko nam do dobrych warunków komunikacyjnych, warto przypomnieć sobie, że jeszcze kilkanaście lat temu nie było skrzyżowania Jana Pawła II, wiaduktu 800-lecia, a siedziba Zakładu Komunikacji Miejskiej znajdowała się tuż pod oknami oddziału wewnętrznego szpitala. Tczew stał się miejscem wielu ważnych przedsięwzięć kulturalnych jak choćby festiwale ZDARZENIA, FAMILIA, IN MEMORIAM.

Ogromne znaczenie ma również aktywność mieszkańców, która znalazła swoje ujście w szeregu odolnych inicjatyw. Powstało kilkadziesiąt organizacji pozarządowych, z których wiele realnie wpływa na to, co dzieje się w mieście. Mieszkańcy chcą decydować o swojej ulicy, dzielnicy, o swoim mieście, uwierzyli, że to właśnie oni tworzą samorząd.

M.M.

Przystań to jedna z inwestycji, które są efektem działania samorządu miasta

Program uroczystości: 27 maja (czwartek)

1. **12.00-13.00** – Uroczysta msza św., a po niej odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej z okazji XX-lecia samorządności w Kaplicy Pamięci
 2. **13.15-13.30** – Uroczystości przy Pomniku Jana Pawła II przed kościołem (złożenie wienca dziękczynnego z okazji XX-lecia samorządności, posadzenie dębu)
 3. **15.00-17.30** – Uroczysta Sesja Rady Miejskiej z okazji XX-lecia Samorządności (w Centrum Kultury i Sztuki)
 - wystąpienia okolicznościowe prezydentów, przewodniczących Rad Miejskich poszczególnych kadencji (w przerwach występy chóru i solistów Zespołu Szkół Ekonomicznych)
 - prezentacja multimedialna XX-lecia samorządności
 - promocja książki o samorządowcu Zdzisławie Jaśkowiaku (autorstwa Jana Kulasa, Kazimierza Ickiewicza, Adama Chyły)
 - prezentacja tczewskiego znaczka pocztowego
 - wystąpienia zaproszonych gości
 - spotkanie samorządowców „po latach”
- 29 maja (sobota)**
- **godz. 18.00** – Koncert Kabaretowy Jana Pietrzaka w amfiteatrze w Parku Miejskim.

Zmiany w Radzie Miejskiej

Piotr Żok i Wojciech Korda nowymi radnymi

Piotr Żok i Wojciech Korda to nowi rajcy rady miejskiej w Tczewie. Pierwszy z nich zastąpił Renatę Armatowską (PO), drugi – Kazimierza Smolińskiego (PiS), którzy zrezygnowali z mandatu. Nowi radni złożyli ślubowanie podczas nadzwyczajnej sesji 10 maja br.

Podczas kwietniowej sesji radni przegłosowali wygaśnięcie mandatu radnej Renaty Armatowskiej. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, jako pracownik służby cywilnej w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej, Renata Armatowska nie może jednocześnie pełnić funkcji radnej. Zastąpił ją Piotr Żok, który w wyborach w 2006 r. jako kandydat z tej samej listy (PO) uzyskał kolejno największą liczbę głosów.

Kazimierz Smoliński zrezygnował z mandatu radnego w związku z podjęciem decyzji o przyjęciu mandatu posła na Sejm RP – w miejsce tragicznie zmarłego Macieja Płażyńskiego. Tczew ma więc teraz dwóch posłów – Jana Kulasa (PO) i Kazimierza Smolińskiego (PiS). Kazimierza Smolińskiego w Radzie Miejskiej zastąpił Wojciech Korda.

Wojciech Korda zadeklarował chęć pracy w Komisji Polityki Społecznej

Wojciech Korda Piotr Żok

oraz Komisji Polityki Gospodarczej Rady Miejskiej, zaś Piotr Żok – w Komisji Polityki Gospodarczej oraz Komisji Finansowo-Budżetowej.

M.M.

W Tczewie obradowała Europejska Federacja Cyklistów Wystarczą niewielkie nakłady...

O tym jak rozwijać ruch rowerowy ten lokalny i długodystansowy, jak dostosować przepisy ruchu drogowego, aby cyklistom było łatwiej i bezpieczniej, o barierach w rozwoju ruchu rowerowego, również tych mentalnych – rozmawiali w Tczewie uczestnicy Kongresu Europejskiej Federacji Cyklistów. Na obrady przyjechało około 100 osób z całej Europy oraz obu Ameryk.

Oficjalnie Kongres otworzyli **Manfred Neun**, prezydent EFC, **Marta Chełkowska**, dyrektor Departamentu Turystyki w Urzędzie Marszałkowskim Woj. Pomorskiego oraz **Zenon Ody**, prezydent Tczewa.

– Nowoczesny ruch rowerowy oparty jest o bardzo niewielkie nakłady inwestycyjne, które przekładają się na bardzo duże korzyści – dają ludziom przestrzeń, gdzie mogą korzystać z rowerów, przynoszą efekty ekonomiczne i ekologiczne – przekonywał **Manfred Neun**. – Te korzyści w sumie prowadzą do tego, co nazywamy zrównoważonym rozwojem.

O tym, że turystyka rowerowa i szerzej – aktywna turystyka, jest jednym z podstawowych narzędzi budowania zrównoważonego rozwoju w naszym kraju mówiła **Katarzyna Sobierajska**, podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki. Ministerstwo oferuje wsparcie projektów związanych z rozwojem ruchu rowerowego m.in. dla organizacji pozarządowych. **K. Sobierajska** zachęcała do korzystania z tych możliwości podając przykłady kilku tras rowerowych, które otrzymały finansowe wsparcie. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem Wislanej Trasy Rowerowej liczącej ok. 1200 km, która połączy północ z południem kraju. Znaczący jej fragment przebiegać będzie przez województwo pomorskie.

Michael Cramer, poseł do Parlamentu Europejskiego kontynuował temat tras rowerowych skupiając się na ogromnym międzynarodowym przedsięwzięciu, jakim jest budowa liczącego 7 tys. km Szlaku Żelaznej Kurtyny. Będzie on prowadził od Morza Barentsa na północy do Morza Czarnego na południu – wzdłuż zachodniej granicy dawnego Układu Warszawskiego – przez 20 krajów, w tym 14 należących obecnie do Unii Europejskiej. – Gdyby 30 lat temu powiedzieć, że bez paszportu będzie można przekraczać europejskie granice, zwłaszcza w tej części Europy, nikt by nie uwierzył – mówił **Michael Cramer**. – To dzięki między innymi

Min. Katarzyna Sobierajska zachęcała do tworzenia tras rowerowych. **Piotr Kuropatwiński** tłumaczył jej słowa anglojęzycznym gościom

Polsce, dzięki ruchowi Solidarności udało się przełamać bariery, obalić żelazną kurtynę. Dziękujemy Wam!

Szlak Żelaznej Kurtyny będzie przebiegał tak blisko granic jak to możliwe, często te granice będzie przecinał. Wytyczony zostanie po wygodnych drogach, ale jednocześnie takich, gdzie nie ma dużego natężenia ruchu samochodowego, będzie też umożliwiał zwiedzenie historycznych miejsc, zabytków. Szlak zostanie oznaczony numerem 13.

Kraje, przez które przebiegać będzie Szlak Żelaznej Kurtyny to: Rosja, Norwegia, Finlandia, Estonia, Łotwa, Litwa, Polska, Niemcy, Czechy, Słowacja, Austria, Węgry, Słowenia, Chorwacja, Rumunia, Serbia, Bułgaria, Macedonia, Grecja, Turcja.

O coraz większej popularności ruchu rowerowego w województwie pomorskim mówiła **Marta Chełkowska**. To z kolei wymusza rozwój infrastruktury towarzyszącej. Powstają nowe szlaki rowerowe w miastach oraz poza nimi. – Na wyróżnienie zasługują szczególnie dwa miasta – Tczew i Gdańsk – to liderzy polityki rowerowej w naszym województwie – powiedziała **M. Chełkowska**. – W Tczewie jest ponad 6 km ścieżek rowerowych, Gdańsk w ciągu ostatnich 15 lat wybudował ich 75 km. Tczew jako pierwsze miasto w Polsce wziął udział w procesie certyfikacji rowerowej BYPAD i otrzymał certyfikat, Gdańsk jest w trakcie przygotowań do certyfikacji. BYPAD został już zastosowany w ponad 140 miastach oraz regionach europejskich w 21 krajach.

Projekty rowerowe samorządów są dofinansowywane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Woj. Pomorskiego na lata 2007-2013. Dzięki tym inwestycjom w naszym województwie ma powstać ponad 1000 km szlaków rowerowych o wartości ponad 100 mln zł (które zostaną dofinansowane w ponad 70 proc.).

M.M.

Tczew w CentralMeetBike

Tczewscy radni przyjęli uchwałę w sprawie przystąpienia do kolejnego projektu rowerowego CentralMeetBike realizowanego w latach 2011-2014 w ramach programu pozastrukturalnego Central Europe.

Głównym celem projektu jest wykorzystanie przez samorządy Czech, Słowacji i Polski doświadczeń miast byłej NRD, które rozwinęły system rowerowy od lat 90-tych ubiegłego wieku, korzystając wcześniej z doświadczeń miast zachodniemieckich. Konsorcjum projektowe składa się z takich miast jak: Pardubice, Žilina, Presov, Drezno, Lipsk oraz Tczew i Gdańsk. Dodatkowo partnerzy projektu to Politechnika w Dreźnie, Niemiecki Instytut na Rzecz Urbanistyki, Słowacki Instytut Transportu, PSWE oraz Czeski Instytut Transportu będący liderem projektu.

Jednym z koniecznych kryteriów związanych z uczestnictwem w omawianym projekcie poszczególnych miast była albo przeprowadzona certyfikacja polityki rowerowej BYPAD, albo chęć jej rychłego przeprowadzenia. Działania promocyjne realizowane w ramach projektu będą obejmować m.in. przygotowanie serii zdjęć mieszkańców Tczewa i Gdańska korzystających z roweru w życiu codziennym. Zdjęcia te wykorzystane będą w pociągach regionalnych w ramach kampanii promującej Tczew i Gdańsk jako miasta przyjazne dla rowerzystów. Celem kampanii będzie zwiększenie zainteresowania mieszkańców Trójmiasta przyjazdami weekendowymi do Tczewa. Dodatkowo przeprowadzone będą kampanie promujące dojazdy rowerem do pracy. Tczew i Gdańsk będą miały okazję zorganizować szkolenia i wizyty studyjne dla samorządowców z Pomorza i innych województw oraz gości zagranicznych. Działania te mają na celu rozwinięcie szczególnie w Tczewie tzw. rynku spotkań w obu miastach poza sezonem letnim. Działania inwestycyjne w obu pomorskich miastach związane będą z rozbudową stojaków rowerowych zlokalizowanych w pobliżu dworców PKP, Urzędu Miasta oraz na terenie Starego Miasta. Dodatkowo przewiduje się instalację liczników i pętli indukcyjnych, które mają być wykorzystane do mierzenia efektów projektu. Umożliwi to promocję ruchu rowerowego, ale przede wszystkim zebranie danych przydatnych przy projektowaniu kolejnych elementów infrastruktury rowerowej miasta.

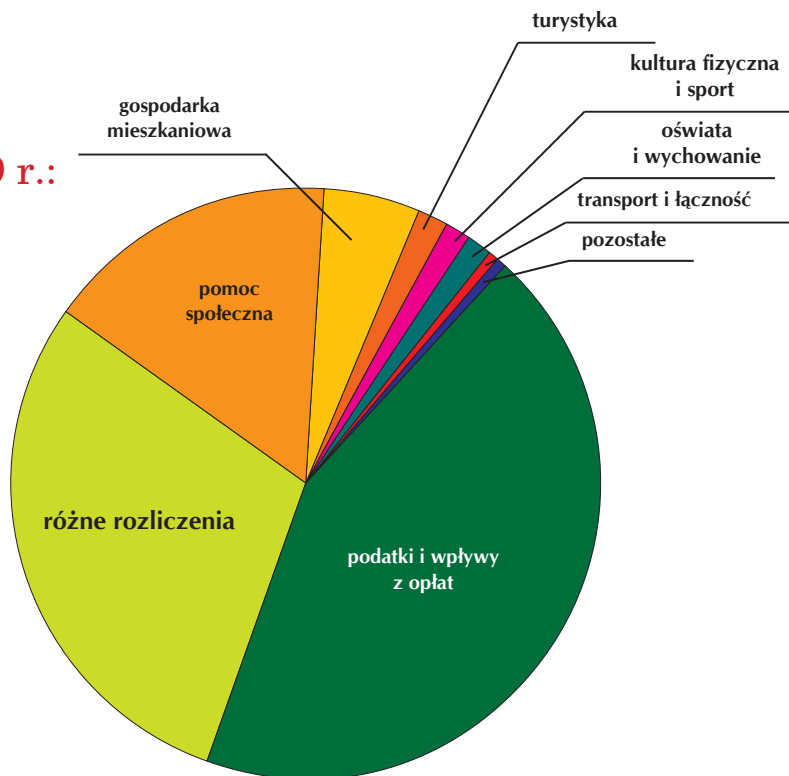
Projekt CentralMeetBike będzie realizowany w ciągu 36 miesięcy. Planowana data rozpoczęcia to marzec/kwiecień 2011 r. Wartość budżetu każdego z miast będzie wynosiła około 250 tys. EUR. Wkład własny dla partnerów z Czech, Słowacji oraz Polski będzie wynosił 15% wartości budżetu.

BUDŻET MIASTA TCZEWA – 2009 ROK

Skąd mieliśmy pieniądze...

**Dochody budżetu miasta na 2009 r.:
129 342 214, w tym:**

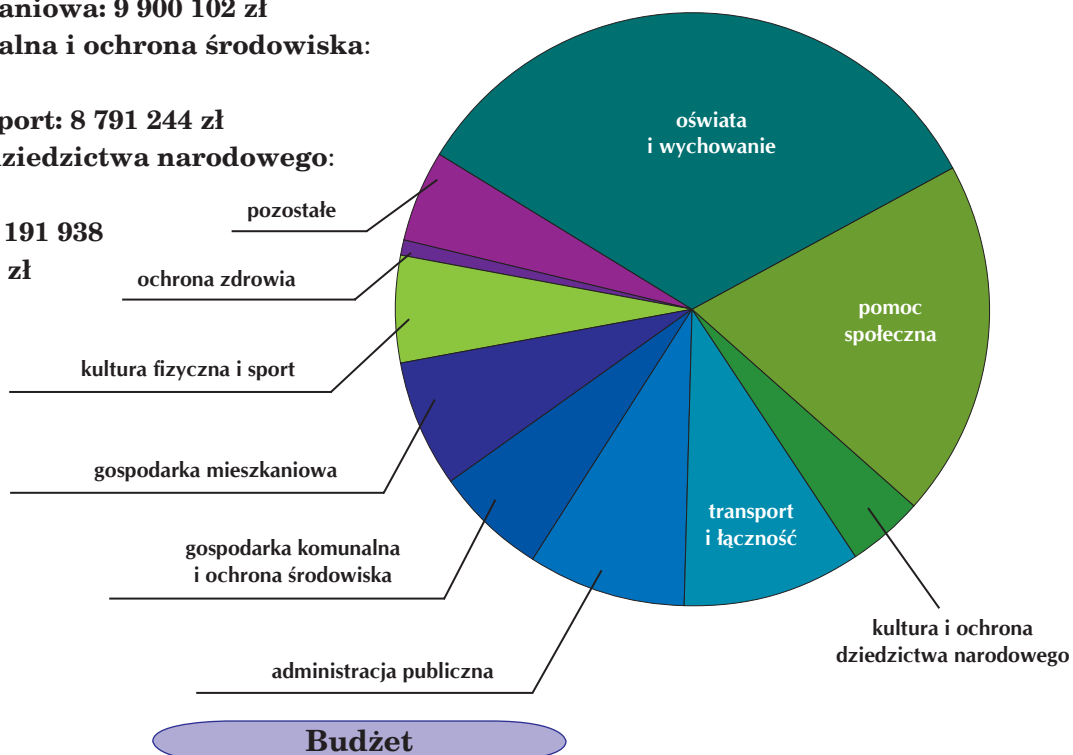
- podatki i wpływy z opłat: 56 716 516 zł
- różne rozliczenia (subwencje ogólne z budżetu państwa i odsetki): 37 871 918 zł
- pomoc społeczna: 20 886 389 zł
- gospodarka mieszkaniowa: 6 915 303 zł
- turystyka: 1 737 668 zł
- kultura fizyczna i sport: 1 733 007 zł
- oświata i wychowanie: 755 394 zł
- transport i łączność: 662 477 zł
- pozostałe: 2 063 542 zł

...i na co je wydaliśmy

**Wydatki budżetu miasta Tczewa na 2009 r.:
147 957 196 zł, w tym:**

- oświata i wychowanie: 49 401 991 zł
- pomoc społeczna: 28 765 784 zł
- transport i łączność: 14 617 499 zł
- administracja publiczna: 12 608 361 zł
- gospodarka mieszkaniowa: 9 900 102 zł
- gospodarka komunalna i ochrona środowiska: 9 277 156 zł
- kultura fizyczna i sport: 8 791 244 zł
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego: 6 148 626 zł
- ochrona zdrowia: 1 191 938 zł
- pozostałe: 7 254 495 zł

Radni jednomyślni

Absolutorium dla prezydenta

Jednogłośnie przyjęli radni uchwałę w sprawie udzielenia prezydentowi Tczewa absolutorium za 2009 rok. Było to już szesnaste absolutorium prezydenta Zenona Ody i, jak powiedział, ostatnie w jego samorządowej karierze. Prezydent nie zamierza już ubiegać się o reelekcję.

Jak podkreślali radni, ubiegłoroczny budżet nie był łatwy do wykonania. Aż siedmiokrotnie podlegał korekcie. Ostatecznie dochody budżetu zrealizowano w 97,49 proc., zaś wydatki w 95,14 proc.

– Zrealizowano ponad 60 zadań inwestycyjnych, co było nie lada wyzwaniem dla pracowników urzędu – oceniła **Brygida Genca**, wypowiadając się w imieniu Klubu Radnych Platformy Obywatelskiej. – Można dyskutować na temat poszczególnych pozycji budżetu, ich wielkości, dlaczego kształtowały się na takim a nie innym poziomie, dlaczego np. sprzedaż mienia komunalnego była zbyt niska. Trzeba jednak pamiętać, że absolutorium odnosi się ściśle do wykonania budżetu i należy stwierdzić, że jego realizacja w 2009 r. przebiegała prawidłowo bez większych zawirowań.

– W ubiegłym roku zrealizowano wiele ważnych dla miasta przedsięwzięć – mówił **Kazimierz Ickiewicz**, w imieniu Klubu Radnych Porozumienie na Plus. – Wykonane zostały remonty i przebudowy kilku ulic ważnych dla układu komunikacyjnego miasta. Do tych inwestycji należą: kontynuacja remontu trasy obwodowej „podmiejskiej”, przebudowa ul. Jodłowej wraz z budową licznych miejsc parkingowych, dofinansowanie modernizacji wiaduktu przy ul. 1 Maja, przebudowa ul. Nadbrzeżnej, Zamkowej, budowa ul. Żeglarskiej. Wykonano też remonty

W głosowaniu nad absolutorium radni byli jednomyślni

w szkołach, boisko przy ul. Ceglarskiej i Sportowej Szkole Podstawowej nr 2 oraz teren rekreacyjno-sportowy przy ul. Jedności Narodu.

K. Ickiewicz wspominał także o działaniach podejmowanych w sferze polityki społecznej, m.in. związanych z profilaktyką zdrowotną (badania rtg płuc, wad postawy, szczepienia przeciwko grypie).

Za udzieleniem absolutorium wypowiedział się także Klub Prawa i Sprawiedliwości. – W tej kadencji wiele spraw inwestycyjnych posunęło się do przodu – stwierdził **Krzysztof Misiewicz**. – W związku ze zmieniającą się sytuacją, konieczne były korekty budżetu. Wykonanie budżetu jest jednak bardzo wysokie, chociaż mankamentem jest niska sprzedaż mienia komunalnego. Wydaje się, że w tym roku będzie się to odbywało sprawniej. Chcemy też podziękować za coraz lepszą współpracę z prezydentem miasta.

Po podjęciu uchwały głos zabrał prezydent **Zenon Ody**. – To już dwudziesty budżet, w którego realizacji brałem udział, a szesnasty, za który byłem bezpośrednio odpowiedzialny od strony wykonawczej. Oceniam ten budżet jako jeden z lepszych. Miasto – samorząd, ale także spółki miejskie pozyskały niemałe pieniądze zewnętrzne na realizację ważnych inwestycji, które poprawią komfort życia w naszym mieście. W każdej kadencji zrealizowano przynajmniej jedno ważne i duże zadanie inwestycyjne. Chciałbym, aby tak pozostało. Na tę kadencję przypadł finał pozyskiwania środków unijnych.

Jak powiedział prezydent, absolutorium może być przyznane wówczas, jeśli istnieje wspólna wola rozwiązywania problemów – przez prezydenta, urząd, jednostki organizacyjne i Radę Miejską. Tę współpracę prezydent ocenił jako coraz lepszą.

M.M.

Po głosowaniu gratulacje prezydentowi Zenonowi Ody złożyli m.in. członkowie Komisji Rewizyjnej

...oraz Prezydium Rady Miejskiej

Inwestujemy i korzystamy z dotacji

Tczew w Unii Europejskiej

Węzeł integracyjny, Dom Przedsiębiorcy, wykorzystanie naturalnych walorów przyrodniczych Tczewa ... nych w naszym mieście z wykorzystaniem środków europejskich.

Budowa infrastruktury transportowego węzła integracyjnego w Tczewie

Rusza unijna inwestycja w naszym mieście. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013, Priorytet 4, Działanie 4.3, Tczew uzyskał ponad 15 mln zł dotacji dla projektu pn: „Budowa infrastruktury transportowego węzła integracyjnego w Tczewie”, którego wartość ogólna wynosi ponad 36 mln zł.

Inwestycja przyczyni się do zmiany wizerunku najbliższej okolicy (ok. 5 ha powierzchni obsługującej podróźnych), tczewskiego dworca kolejowego. Do końca marca 2012 roku w ramach projektu powstanie ulica Nowa Kolejowa wraz z parkingiem naziemnym z 252 miejscami posto-

jowymi. Zbudowany zostanie tunel, zlokalizowany w ciągu ul. Pomorskiej i Nowej Kolejowej, który nie tylko wprowadzi zupełnie nową jakość, znacząco wzbogacając teren dworca pod względem wizualnym, lecz także przyczyni się do sprawniejszego niż dotychczas wykorzystania infrastruktury transportowej.

Realizacja projektu nastąpi w latach 2010-2012. Na razie trwają prace związane z procedurą zamówienia publicznego na wykonanie robót budowlano-montażowych. Zakłada się podpisanie umowy w maju 2010 r. wprowadzenie wykonawcy na plac budowy i rozpoczęcie robót w czerwcu 2010 r.

Dom Przedsiębiorcy w Tczewie

Kolejne przedsięwzięcie, czyli Dom Przedsiębiorcy w Tczewie, polegać będzie na stworzeniu nowoczesnego ośrodka o zasięgu subregionalnym, wspierającego rozwój firm innowacyjnych, oraz stymulowanie rozwoju mikro, małej i średniej przedsiębiorczości, tworzenie warunków oraz możliwości rozpoczęcia, kontynuowania lub rozwijania działalności gospodarczej.

W wyniku modernizacji obiektu na cele Domu Przedsiębiorcy powstanie budynek biurowo-usługowy, spełniający funkcję inkubatora przedsiębiorczości z 10 pomieszczeniami dla nowo powstałych firm oraz

instytucji otoczenia biznesu. Obiekt będzie dysponować salą konferencyjną o powierzchni 56 m².

Obecnie zakończono roboty rozbiórkowe i roboty konstrukcyjne. Przystąpiono do budowy ścianek działowych oraz wykładania instalacji elektrycznych i wodno-kanalizacyjnych oraz tynkowania ścian.

Projekt współfinansowany jest przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, dofinansowany z I Priorytetu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego i dotyczy działania 1.5.1.

Wrota Tczewa, dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego

Przedmiotem projektu jest stworzenie informacyjno-usługowego, interaktywnego portalu miejskiego „Wrota Tczewa”, zawierającego elementy: e-administracja, e-sport, e-kultura, przedsiębiorczość, bezpieczeństwo, komunikacja, e-szkola. W projekcie przewiduje się zakup nowoczesnego sprzętu. Celem jest zapewnienie przyjaznego dostępu do danych i tworzenie kompleksowych usług świadczonych na rzecz obywateli i przedsiębiorców, w szczególności rozwój usług administracji publicznej on-line.

Wniosek o dofinansowanie projektu został złożony w Departamencie Programów Regionalnych Urzędu

Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego (Instytucja Zarządzająca) w Gdańsku w dniu 27.04.2010 r. wśród bardzo dużej konkurencji innych zainteresowanych tematyką rozwoju społeczeństwa informacyjnego miast i instytucji publicznych.

Wniosek rozpatrywany jest przez Instytucję Zarządzającą pod względem poprawności formalnej. W przypadku wyniku pozytywnego, wniosek poddany zostanie ocenie wykonalności, następnie ocenie strategicznej.

Potencjalny termin realizacji projektu przypada na okres od 2011 do grudnia 2012, a jego wartość wynosić będzie 1 272 350 PLN.

Rewitalizacja strefy A obszaru zdegradowanego

W odpowiedzi na konkurs ogłoszony w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007-2013, działanie 3.2: Wzrost atrakcyjności przestrzeni miejskiej, w styczniu 2010 roku złożono wniosek o dofinansowanie projektu rewitalizacji. Projekt realizowany jest na obszarze zdegradowanym Starego Miasta. Celem projektu jest przywrócenie oraz rozwój funkcji społecznych, kulturalnych, rekreacyjnych, jak również stymulowanie funkcji gospodarczych.

Przedmiotem projektu są przedsięwzięcia remontowe tj.: rewitalizacja przestrzeni publicznej – Drogi Widokowej, Drogi Spacerowej i Szlaku Fortecznego; remont i adaptacja budynków przeznaczonych do pełnienia nowych funkcji; remont wybranych budynków komunalnych; zagospodarowanie terenów fosi miejskiej (przy ul. Podmurnej) oraz starej fosi (miedzy ul. Wąską a ul. Dąbrowskiego); wykonanie elementów monitoringu.

Promowanie zrównoważonego naturalnych walorów

Głównym celem projektu jest wdrażanie zasad zrównoważonego rozwoju, polegających na wykorzystaniu zasobów naturalnych, bez naruszania trwałości funkcjonowania przyrody i jej naturalnej różnorodności oraz zachowaniu równych szans w dostępie do zasobów środowiska przez przyszłe pokolenia. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez działania na rzecz ochrony przed zniszczeniami, dokonywanymi przez człowieka, ukierunkowanie rekreacji miejskiej i edukacji społeczeństwa na temat Natury 2000 – wskazanie na cel ochrony ptaków Doliny Dolnej Wisły i jej promocję jako elementu przyrody Unii Europejskiej.

Partner Projektu, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków – wraz z końcem stycznia 2010 r. zakończył inwentaryzację przyrodniczą zbrocza doliny Wisły od mostu tczewskiego do ujścia rzeki Drybok (Strugi Subkowskiej).

Dali, Picasso, Chagall, Rembrandt, Dürer...

Wielkie malarstwo w Fabryce Sztuki

to tylko część przedsięwzięć realizowa-

Pracę nad dawnym Starym Miastem w Tczewie

W ramach rewitalizacji pod koniec ubiegłego roku rozpoczęto przywracanie dawnego blasku Staremu Miastu. W ramach robót wysłużoną nawierzchnię z polbruków zastąpiono nowymi granitowymi płytkami m.in. na placu Hallera i ul. Krótkiej. Aktualnie trwa wymiana staromiejskich lamp na stylowe latarnie. Do lata wzdłuż uliczek starówki mają pojawić się stylizowane ławeczki i kwietniki. W ramach prac dot. Drogi Widokowej na placu usytuowanym pomiędzy Bulwarem Nadwiślańskim a ulicą Zamkową pojawi się zbiornik wodny, który został umieszczony w prawdopodobnym obrysie istniejącej w średniowieczu baszty.

Obecnie projekt oceniany jest przez Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Departament Programów Regionalnych – zakończono ocenę formalną i przekazano go do oceny wykonalności.

Termin realizacji projektu przypada na okres od lipca 2009 do grudnia 2013, a jego wartość wynosić będzie 24 920 625 PLN.

rozwój poprzez wykorzystanie przyrodniczych Tczewa

W połowie marca 2010 r. zakończyły się w tczewskich szkołach zajęcia edukacyjne na temat: „Różne formy ochrony przyrody w Polsce, w tym obszarów Natura 2000”. W ramach zajęć zostało przeszkolonych 1556 uczniów. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród dzieci i młodzieży. Na zajęciach wykorzystano pakiety informacyjno-edukacyjne, tj. folder informacyjny i zeszyt ćwiczeń dla uczniów, wydane w sierpniu w ramach projektu.

W bieżącym roku planuje się uporządkowanie skarpy wiślanej i wykonanie edukacyjnej ścieżki przyrodniczej, gdzie na tablicach poglądowych pojawi się informacja o występujących gatunkach ptaków i ryb.

Projekt realizowany jest w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Takiej wystawy w Tczewie jeszcze nie było – prace takich mistrzów jak Rembrandt, Dürer, Renoir, Toulouse-Lautrec, Picasso, Chagall, Beksiński czy Starowieyski można oglądać w Centrum Wystawienniczo-Regionalnym Dolnej Wisły. „La Femme. Kobieta w sztuce” to tytuł wystawy, którą można oglądać do 10 sierpnia.

Na tle wielkich dzieł grali muzycy z grupy Los Desperados

– Na wystawie zgromadzono 72 prace 24 artystów, pochodzące z przebogatej kolekcji **Dariusza Matyjasa** z Giżycka. Kolekcjoner jest właścicielem tysięcy dzieł sztuki, które gromadził przez dwadzieścia lat – powiedziała **Alicja Gajewska**, dyrektor CWRDW podczas wernisażu wystawy. – Na naszej wystawie można zaobserwować jak przez wieki zmieniał się kanon piękna i spojrzenie na kobietę. Wystawa „La Femme. Kobieta w sztuce” adresowana jest nie tylko do wielbicieli sztuki, ale także do tych wszystkich, którzy chcieliby doświadczyć jej najwyższej formy oraz oddać się chwili refleksji nad wizerunkiem kobiet w sztuce, który tak jak one same był i jest zmienny i fascynujący.

Na wystawie prezentowane są dzieła artystów najwyższej klasy – m.in. Salvadora Dali, Picassa, Rembrandta, Chagalla czy też Dürera. Oprócz grafik mistrzów minionych epok, pokazane

zostały również dzieła współczesnych artystów. Klamrą spinającą wystawę są tytułowe kobiety, które fascynowały twórców od najdawniejszych czasów.

– Z wielką niecierpliwością czekałem na otwarcie tej wystawy – przyznał **Mirosław Pobłocki**, wiceprezydent Tczewa. – Po pierwsze dlatego, że kobiety to temat bardzo wdzięczny i interesujący, szczególnie dla nas mężczyzn, po drugie – już same nazwiska autorów prac pozwalają na kolana. To wielkie przeżycie móc obcować z tak wielką sztuką.

Na otwarcie wystawy przybyło bardzo wielu tczewian. Mieli oni okazję nie tylko kontemlować obrazy, ale też wysłuchać gitarowego recitalu Los Desperados – duetu, który tworzą Marcin Czarnecki i Piotr Dębowski.

Wystawa zorganizowana została z okazji jubileuszu 750-lecia miasta Tczewa.

M.M.

Już na Podmurnej

Punkt informacyjno-konsultacyjny „info – REWITALIZACJA”

Od 10 maja Punkt Informacyjny o rewitalizacji działa w nowej siedzibie – w wyremontowanym budynku przy ul. Podmurnej 12. Dotychczasowa siedziba przy ul. Chopina 33 została przeznaczona do remontu.

– Budynek przy ul. Podmurnej został zmodernizowany w ramach projektu „Rewitalizacja Strefy A Obszaru Zdegradowanego Starego Miasta w Tczewie” – tłumaczy **Danuta Morzuch-Bielawska**, naczelnik Wydz. Planowania Przestrzennego w UM. – Serdecznie zapraszamy wszystkich mieszkańców do odwiedzenia Punktu informacyjnego w nowych pomieszczeniach. Zależy nam, aby mieszkańcy jak najwięcej wiedzieli o tym, jakie zmiany czekają Stare Miasto w wyniku procesu rewitalizacji, jak oni sami mogą uczestniczyć i skorzystać na tych zmianach. Przygotowaliśmy m.in. ulotkę dotyczącą przebiegu szlaków widokowych, które będą przebiegać przez starówkę. Oczekujemy także uwag i propozycji tczewian na temat tego, co w swojej dzielnicy chcieliby zmienić.

Punkt informacyjny przy ul. Podmurnej 12 (na zdjęciu) czynny jest w poniedziałki i wtorki w godz. 12.00-14.00 oraz w środy w godz. 15.00-17.00.

„Życie to teatr”

Niepełnosprawni na scenie

Tczewianie obchodzili dzień Godności Osoby Niepełnosprawnej 7 maja w Centrum Kultury i Sztuki mogliśmy podziwiać niepełnosprawnych artystów w VI Przeglądzie Twórczości Teatralnej „Życie to teatr”.

– Przegląd „Życie to teatr” to oferta Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tczewie adresowana do osób niepełnosprawnych – powiedziała **Gabriela Brządkowska**, kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Nowowiejskiej w Tczewie. – Ta forma aktywności naszych podopiecznych cieszy się ogromną popularnością. Ze względu na ograniczenia czasowe, nie mogliśmy zakwalifikować do przeglądu wszystkich chętnych.

Wystąpiło osiem grup teatralnych – uczestników środowiskowych domów samopomocy, ośrodków opiekuńczych, domów pomocy społecznej, m.in. z Tzewa, Narków, Starogardu Gd., Rokicina, Torunia. Artyści mieli szansę zaprezentować swoje umiejętności, a widzom zaserwowali dużo śmiechu, trochę wzruszeń, refleksji. Niepełnosprawni aktorzy, na początku czuli się na scenie dość stremowani, ale szybko „nabrali wiatru w żagle” i bawili się równie dobrze, a może i lepiej niż publiczność.

30 maja

Festyn Parafialny

30 maja w godz. 14⁰⁰-18⁰⁰ przy ul. Rokickiej, na placu przed kościołem odbędzie się Festyn Parafialny. Organizatorzy – Parafia NMP Matki Kościoła, Urząd Miejski oraz Akcja Katolicka przy parafii zapraszają całe rodziny – dobrej zabawy na pewno nie zabraknie.

Czeka nas mnóstwo atrakcji, a wśród nich występy artystyczne w wykonaniu dzieci i młodzieży, zabawy z klaunem, nieodpłatne zjeżdżalnie, loteria, gry, konkursy. Będzie można postrzelać z wiatrówki. Na zgłodniałych czekać będą pyszne domowe wypieki.

IV Kongres Kociewski

Zamieńmy edukację regionalną

Dziedzictwo historyczne Kociewia – wartością naszej małej ojczyzny? – takie hasło przyświecało obradom IV Kongresu Kociewskiego, który zainaugurowany został 8 maja w Tczewie. Najważniejszym elementem kongresu były panelowe debaty, gdzie niekiedy dochodziło do ostrych kontrowersji i sporów. Uczestnicy Kongresu postulowali, aby wzmacniać te instytucje, organizacje i tych ludzi, którzy zajmują się Kociewiem.

Zanim jednak rozpoczęła się robocza część spotkania, Dzień Tczewski uroczyście rozpoczęli wódcze trzech kociewskich miast – **Edmund Stachowicz** – prezydent Starogardu Gd., **Tadeusz Pogoda**, burmistrz Świecia oraz jako gospodarz – **Zenon Ody**, prezydent Tzewa. Wspólnie odśpiewano Hymn Kociewia. Zaraz potem kongresowi goście przenieśli się do czasów średniowiecza. A to za sprawą dzieci z Przedszkola nr 8, które wcieliły się w historyczne i legendarne postacie z historii naszego miasta i przypomniły wydarzenia związane z nadaniem Tczewowi praw miejskich w 1260 r. Po tym historycznym wstępie wykłady inauguracyjne wygłosili prof. **Józef Borzyszkowski**, który mówił na temat kaszubsko-kociewskiej wspólnoty dziejów oraz **Maksymilian Grzegorz**, który podzielił się wiedzą na temat dawnego osadnictwa na ziemi tczewskiej.

Przez resztę dnia debatowano w grupach tematycznych, które obradowały w Miejskiej Bibliotece Publicznej, Centrum Kultury i Sztuki oraz Centrum Wystawienniczo-Regionalnym Dolnej Wisły.

Jedną z grup dyskusyjnych usiłowała odpowiedzieć na pytanie czy, **„Rewitalizacja to obowiązek, kosztowna moda czy atrakcyjny towar”**. Jak powiedziała **Alicja Słyszewska**, moderator debaty, temat wywołał bardzo gorącą dyskusję. Rewitalizacja to problem złożony, wielowątkowy, trudno o jednoznaczną jej definicję. Jak uznali uczestnicy debaty, podstawowym zadaniem jest zbudowanie płaszczyzny porozumienia wielu podmiotów – partnerów w realizacji procesu rewitalizacji – od władz samorządowych, przez środowiska go-

spodarcze po organizacje pozarządowe i prywatnych mieszkańców – tak, by była to wspólna sprawa. O rewitalizacji mówiono także w odniesieniu do dróg wodnych – one także wymagają „ożywienia”. Ostatecznie uznano, że rewitalizacja to nie moda, nie towar, ale nasze zobowiązanie wobec dziedzictwa kulturalnego Kociewia.

Dyskusję pt. **„Kociewskie dzieje w sieci MBP”** poprowadził ks. **Ireneusz Smagliński**. Jej uczestnicy uznali, że informacje o Kociewiu są rozproszone na wielu portalach internetowych. Brakuje strony, gdzie informacje te byłyby scalone, pełne. Postulowano, aby kociewskie samorządy (np. powiatowe) porozumiały się w sprawie utworzenia jednego kociewskiego portalu.

Bardzo burzliwa debata, moderowana przez **Mirosławę Möller**, dotyczyła tego **„Jak Kociewiakom opowiadać o historii”**. Uczestnicy uznali, że trudno jest prowadzić edukację regionalną, zwłaszcza w szkołach ponadgimnazjalnych, gdzie program jest przeładowany, a nauczycielom brak merytorycznego wsparcia. Wielu dyrektorów szkół w ogóle nie jest zainteresowanych takimi zajęciami. W efekcie pojawiają się krótkotrwałe inicjatywy wywołane awansami nauczycieli. Zajęcia często są mało atrakcyjne dla młodzieży, a można by je prowadzić np. w formie warsztatów, konkursów. – Edukacja jest taka, jakich mamy nauczycieli – referowała wnioski z debaty M. Möller. – Powinniśmy zamienić edukację regionalną na wychowanie regionalne, uczyć nie o historii regionu, ale o ludziach żyjących w tym regionie.

Uczestnicy debaty zaproponowali, aby samorządy spróbowały utworzyć jedną dla całego Kociewia placówkę

Na Kongres zapraszała Kapela Kociewska

Dyskusja panelowa nt. rewitalizacji

na wychowanie regionalne

Zanim rozpoczęły się obrady, odśpiewano Hymn Kociewia

wspomagającą nauczycieli regionalizmu. – Działać trzeba z dnia na dzień, z miesiąca na miesiąc, a nie tylko wtedy, gdy jest Kongres Kociewski – podsumowała M. Möller.

Michał Kargul prowadził debatę dotyczącą „**Historii Kociewia w badaniach naukowych**”. Uczestnicy debaty uznali, że studenci Uniwersytetu Gdańskiego mają znacznie więcej możliwości pogłębiania wiedzy o Kaszubach aniżeli o Kociewiu czy Żuławach. Dominuje przekonanie, że studentów to nie interesuje, ale czasami wystarczyłoby zachęcić młodych ludzi do zajęcia się tym tematem. – Bardzo dużo zależy od mistrzów m.in. wśród kadry uniwersyteckiej. Jeśli ktoś taki się znajdzie, bardzo szybko gromadzi wokół siebie studentów – tłumaczył **Michał Kargul**.

Zdaniem uczestników debaty, brakuje syntetycznych wydawnictw na temat naszego regionu – „lekkich”, popularnonaukowych publikacji, ale też strictly naukowych. Pojawił się postu-

lat wykorzystywania i publikowania tego, co ustalą historycy.

Inną sprawą, która pojawiła się podczas debaty była potrzeba upamiętnienia ofiar mordów wojennych, do których doszło na Ziemi Kociewskiej. W Lesie Szpęgawskim, w miejscu nazywanym Golgotą Kociewia, jest pomnik upamiętniający ofiary zbrodni hitlerowskiej. Niestety, brakuje tam nazwisk ofiar. IPN ustalił ponad 3 tys. nazwisk osób zamordowanych w Lesie Szpęgawskim.

W Tczewie odbyła się pierwsza z trzech części Kongresu Kociewskiego, gospodarzami kolejnych będą Świecie i Starogard. W Świeciu spotykamy się w ostatnią sobotę maja – na kociewskim festynie, zaś część merytoryczną, poświęconą głównie edukacji regionalnej odbędzie się w październiku. Starogard skoncentruje się na sprawach kultury 3 lipca, w ramach Kongresu Kociewskiego, odbędą się tam debaty, a także festyn.

M.M.

8 maja

Uczciliśmy rocznicę zakończenia wojny

8 maja tczewianie uczcili 65. rocznicę zakończenia II wojny światowej. Na uroczystości, które odbyły się przy obelisku ku czci „tych, którzy wierność idei wolności potwierdzili czynem pod Monte Cassino, Falaise, Arnhem oraz w Powstaniu Warszawskim”, przybyli przedstawiciele samorządu miasta i powiatu, kombatancki, harcerze, wojsko, przedstawiciele instytucji, stowarzyszeń, partii politycznych, mieszkańcy Tczewa.

– Różne były nasze drogi do wolności – mówił **Zenon Drewa**, wiceprezydent Tczewa. – W 1945 roku zakończyła się II światowa i dostaliśmy się pod wpływem ustroju komunistycznego. Dopiero po latach przyszła prawdziwa wolność i czas na odklamanie historii. Dzisiaj oddajemy hołd i dziękujemy tym, którzy walczyli z okupantem na wszystkich frontach II wojny światowej – na Wchodzie i na Zachodzie, tym którzy zginęli w obozach koncentracyjnych i w Katyniu.

Zenon Weiss, przedstawiciel Konwentu Organizacji Kombatanckich, wspominał także 66. rocznicę bitwy pod Monte Cassino, gdzie 18 maja 1944 r. poległo wielu naszych rodaków. – Nie wolno nam, żyjącym, nawet na chwilę zapomnieć o polskich żołnierzach, którzy złożyli ogromną daninę krwi na wszystkich frontach tej straszliwej wojny – wojny, która trwała 5 lat, 8 miesięcy i 8 dni. Tam również walczyli mieszkańcy ziemi tczewskiej.

Pod pomnikiem złożono kwiaty i zapalono znicze.

M.M.

MBP zaprasza

„W świecie książek”

Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Skulteta w Tczewie zaprasza na wystawę „W świecie książek”, na której zostały zaprezentowane: publikacje wydane do 1945 roku, książkowe unikatki pod względem formatu, wydawnictwa bezdebitowe, reprinty, książki z autografami. Wszystkie zbiory są własnością tczewskiej księżnicy.

Wystawa jest czynna w Bibliotece Głównej przy ul. J. Dąbrowskiego 6 do 2 czerwca br., od poniedziałku do piątku w godz. 11:00-17:00, a w środy od 10:00 do 15:00.

Dzieci z Przedszkola nr 9 przypomnieli historię założenia Tczewa

Wyprawa w czasy średniowiecza

Już po trzeci w Tczewie odbyła się Noc Muzeów i po raz trzeci był to strzał w dziesiątkę. Tłumy mieszkańców odwiedziły Centrum Wystawienniczo-Regionalne Dolnej Wisły i Muzeum Wisły. Tym razem tczewianie przenieśli się w czasy średniowiecza. Gry i zabawy plebejskie trwały do późna.

Na zaproszenie organizatorów, na dziedzińcu CWRDW obozowisko rozbiła grupa rekonstrukcyjna TRUSO. Na średniowiecznym jarmarku można było pohandlować, kupić świecidełka, gliniane kufle do piwa, ikony, zestawy do dawnych gier, wyroby ze skóry i rogu. Najmłodsi chętnie przymierzali rycerskie zbroje i próbowali swoich sił w walce na miecze. Kolejka ustawiała się także do gier i zabaw, które rozgrywano według reguł sprzed wieków. W skrytorium można było przekonać się, jak niełatwą sztuką jest pisanie gęsim piórem. Co bardziej wytrwali próbowali też własnoręcznie namalować średniowieczną ikonę. Chętnie zwracano się do rugijskiej kapłanki, która nie szczędziła dobrych wróżb mieszkańcom grodu Sambora. Ogromnym powodzeniem cieszyły się przejażdżki bryczką po zaułkach Starego Miasta, a także spacerów pod opieką przewodnika Zdzisława Bergiela. Do Tczewa zawitali też Karmelici Bosi z Gorzędzieja. Średniowieczne melodie przypomniał Zespół Muzyki Dawnej Fundacji „Magis” z Gdyni oraz Semper Cantantes z Malborka.

To była noc...

Propozycje nocnego zwiedzania przygotowało również Muzeum Wisły. Najmłodsi mogli samodzielnie przekonać się, jak wygląda praca archeologów, a także przygotowywać modele statków z masy solnej. Tczewianie chętnie oglądali jachty OPTY i DAL, oglądali wystawę „MS PIŁSUDSKI. W 70. rocznicę zatonięcia” oraz wysłuchali opowieści o Leonidzie Telidze.

Ci, którzy zgłodnieli, mogli posilić się jadłem przygotowanym według dawnych receptur. W ofercie była m.in. kasza jagłana ze skwarkami, słonina z cebulą, wędzona golonka.

M.M.

OGŁOSZENIA •• OGŁOSZENIA •• OGŁOSZENIA

Prezydent Miasta Tczewa informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Tczewie (II piętro) zostały wywieszone:

- wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy Miejskiej Tczew, położonych w Tczewie przy ul. Rokickiej, przeznaczonych do sprzedaży w drodze bezprzetargowej, obr. 11, KW 20531, oznaczonych nr działki 168/1 o pow. 245 m² oraz nr działki 168/2 o pow. 258 m² w celu

poprawienia warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej na rzecz właścicieli.

- wykaz nieruchomości stanowiącej własność Gminy Miejskiej Tczew, położonej na targowisku miejskim w Tczewie przy ul. Żwirki – boks handlowy nr 19 w hali nr I, oznaczonej nr

działki 32/34 o pow. 16,50 m², obr. 5, KW 16850, przeznaczonej do oddania w najem w drodze przetargu w celu prowadzenia działalności handlowej.

- wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz właścicieli lokali mieszkalnych.

Zakończył się Miejski Konkurs Języka Angielskiego i Niemieckiego

Tczewska młodzież zna języki obce

145 uczniów z tczewskich szkół podstawowych i gimnazjalnych wzięło udział w Miejskich Konkursach Językowych – 75 osób sprawdzało swoją znajomość języka angielskiego, 70 – niemieckiego. Konkurs to efekt współpracy nauczycieli tczewskich szkół z Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Tczewie.

W **Miejskim Konkursie Języka Angielskiego** uczestniczyło 36 uczniów szkół podstawowych i 39 gimnazjalistów. Wśród **szkół podstawowych** najlepszą znajomością języka angielskiego wykazał się **Karol Koliński** z SP 8, II miejsce zajął **Wojciech Wajdeczko** z SP 11, III – **Zuzanna Balcerzak** z SP 12. Wyróżnienia otrzymali: Agata Narloch, Wiktoria Wawrzynowska – SP 8; Ignacy Liss – SP 10; Maciej Pióro, Wojciech Baczynski, Piotr Wiatr – SP 11; Klaudia Pasierb, Jakub Wyka, Lena Peplińska, Łukasz Domaros – SP 12.

W kategorii **gimnazjów** trzy pierwsze miejsca zajęli uczniowie Gimnazjum Katolickiego – I m. – **Agata Posorska**, II m. – **Julia Samulewicz**, III m. – **Jakub Ziemann**. Wyróżnienia otrzymali: Agata Kierasińska, Karol Sosnowski – Gimnazjum nr 1; Aleksandra Laniecka, Kamila Kubista, Natalia Suszyńska – Gimnazjum nr 3; Aleksandra Zwolicka, Magdalena Grosz, Zuzanna Rinc – Gimnazjum Katolickie.

W **Miejskim Konkursie Języka Niemieckiego** rywalizowało 25 osób ze szkół podstawowych i 45 gimnazjalistów. W kategorii **szkół podstawowych** zwyciężyła **Liliana Krużyńska**, uczennica SP 7, II miejsce zajęła **Katarzyna Łepkowska**, trzecie – **Marta Mykowska** – obie z SP nr 10. Wyróżnienia otrzymali: Damian Galiński – SSP 2; Patrycja Jurczyńska, Kinga Wojciechowska, Krystian Fierek – SP 5; Mateusz Jagodka – SP 7; Agata Moszyńska, Martyna Radtke, Joanna Simirska, Karolina Wiśniewska, Izabela Skórka, Dominika Michalska (SP 10).

W gronie **gimnazjalistów** najlepsza była **Gabriela Fierek** z Gimnazjum nr 1, kolejne lokaty zajęły **Agata Kozyro** i **Dominika Sosnowska** – obie z Gimnazjum Katolickiego. Wyróżnienia otrzymali: Patrycja Piekarska, Ada Kopecka, Eliza Neuman, Małgorzata Szarmach, Aleksandra Kujawa – Gimnazjum nr 1; Jan Osowski – Gimnazjum nr 2; Mateusz Szostak, Magdalena Gruszczyńska – Gimnazjum nr 3; Karol Giełdon, Jakub Janicki, Agnieszka Klamann, Łukasz Kreft – Gimnazjum Katolickie.

Za swój wkład pracy oraz zaangażowanie, wyróżnieni zostali również **nauczyciele**: Joanna Szczybura, Aleksandra Sawicka, Monika Lubowiecka, Marzena Gołuchowska, Maria Kosmacz, Iwona Storma, Krystyna Knopik, Aleksandra Jurczak, Bożena Urbańczyk, Anna Skwierczyńska, Michał Doliński, Anna Chylak, Dorota Ernst, Angelika Kaczmarek, Małgorzata Szczuka, Katarzyna Zebell, Monika Chabałowska, Przemysław Płocharczyk, Aleksandra Peplińska, Olha Voznyak, Małgorzata Grzesik, Anna Chrzanowiecka, Katarzy-

na Kuklińska, Olga Nowakowska, Emilia Bochno, Izabela Miłosz.

Uroczyste wręczenie nagród i wyróżnień odbyło się 19 kwietnia w auli CED. Nagrody wręczali: Krzysztof Szlagowski, naczelnik Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu oraz Barbara Kamińska, Przewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej w Tczewie.

Organizatorzy dziękują sponsorom: Urzędowi Miasta w Tczewie oraz Wydawnictwom: NOWA ERA, MACMILLAN.

M.M.

Laureaci konkursów z opiekunami

Wyróżnienia tczewskiego samorządu

Indywidualne sukcesy tczewian składają się na sukces miasta

Jubileusz dwudziestolecia reformy samorządowej jest doskonałą okazją do przypomnienia wyróżnień, które ustanowił tczewski samorząd.

Najwyższym z nich jest tytuł Honorowy Obywatel Miasta Tczewa, który przyznaje się tym, którzy swoją pracą zawodową i działalnością społeczną wzbogacają 750-letnią historię Tczewa i promują współczesne przeobrażenia społeczno-gospodarcze. Dotychczas to najwyższe wyróżnienie otrzymało 21 osób, jako pierwszy, już 13 sierpnia 1990 r. – Lech Wałęsa.

Tczew od 1992 r. ma swoje lokalne święto – 30 stycznia obchodzony jest Dzień Tczewa. Tego dnia w 1920 r. oddziały Błękitnej Armii gen. Józefa Hallera oficjalnie przejęły Tczew do Rzeczypospolitej. W bieżącym roku dzień ten obchodzono szczególnie uroczystej ponieważ jest to rok 750-lecia nadania miastu praw miejskich i 20-lecia samorządności.

Kolejne wyróżnienie ustanowione 26 maja 1994 r. to Medal „Pro Domo Trsovien-si” (wizualizacja medalu i podpis Regina Jeszke-Golicka). Medal przyznaje na wniosek Kapituły Rada Miejska i wręczany jest na uroczystej sesji 30 stycznia. Dotychczas wyróżnieniem tym uhonorowano, Wyższą Szkołę Morską w Gdyni, Miasto Witten, Obwód Lecznictwa Kolejowego i Koło Polskiego Związku Filatelistów oraz 27 osób, które wyróżniły się osiągnięciami na rzecz społeczności tczewskiej.

Pierwszym laureatem medalu został w 1995 roku Franciszek Fabich, później Honorowy Obywatel Miasta Tczewa, najstarszy samorządowiec, którego imieniem nazwano salę konferencyjną Urzędu Miejskiego. Dotychczasowi laureaci mają swój znaczący wkład w dokonania dwudziestu lat samorządu miejskiego.

W 2000 roku ośmiu pierwszych laureatów założyło **Klub Pro Domo Trsovien-si**. Założyciele Klubu za cel postawili sobie upowszechnianie, tworzenie i wpływianie na współczesne oblicze Tczewa. Wśród ośmiu założycieli między innymi byli już nieżyjący: Franciszek Fabich, Roman Landowski i Henryk Lemka oraz aktualni członkowie: Jerzy Kubicki – Honorowy Obywatel Miasta Tczewa, Czesław Glinkowski – przewodniczący Klubu oraz Janusz Kortas – działacz Dyskusyjnych Klubów Filmowych, Tadeusz Abt znany muzyk, Elżbieta Grzenkowska-Hawryluk, zasłużona dyrygentka Chóru Echo i Józef Krawczykiewicz – zasłużony nauczyciel lekkoatletyki.

W dalszym ciągu aktywni w życiu społecznym miasta są: Urszula Giełdon – zasłużona działaczka na rzecz osób niepełnosprawnych, długoletnia radna Rady Miejskiej, Stanisław Zaczynski – doku-

mentalista, fotograf, Norbert Jatkowski – kwatermistrz Harcerskiej Orkiestry Dętej, Józef Ziółkowski- publicysta, Bronisław Drewna- zasłużony działacz sportowy, Tadeusz Grys – saper, Adam Murawski – kolejarz i dokumentalista, Kazimierz Ickiewicz – długoletni radny, nauczyciel, publicysta, Józef Bejgrowicz – działacz sportowy, Jan Stachowiak – kolejarz i działacz sportowy, Józef Golicki – publicysta i dokumentalista, organizator imprez kulturalnych, Adam Przybyłowski – twórca Tczewskiej Telewizji Kablowej.

Przykład członków Klubu wskazuje, że honorowani w Tczewie tym wyróżnieniem nie zaprzestają swojej dotychczasowej działalności. Ich postawa społecznikowska świadczy o poczuciu potrzeby dalszego uczestnictwa w dokonujących się przemianach. Wydaje się, że nie wolno zmarnować ich dorobku i chęci działania. Na bazie doświadczeń dwudziestolecia, samorządowcy muszą zadbać o to, aby nie marnował się żaden pojedynczy głos tczewian, a w szczególności, aby nie pomijano doświadczeń laureatów obu samorządowych wyróżnień. Warto wrócić do tytułu artykułu „Indywidualne sukcesy tczewian składają się na sukces miasta”.

Czesław Glinkowski

Geneza demokratycznego samorządu lokalnego w Tczewie

20 lat temu rodziła się demokracja lokalna. Rząd T. Mazowieckiego za swój priorytet uznał odbudowę samorządu lokalnego. Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym, stworzyła ku temu właściwe podstawy prawne. Ruch Komitetów Obywatelskich zdecydował o zwycięstwie w wyborach do rad gmin z 27 maja 1990 r. W naszym mieście rolę gospodarza wzięł na siebie Komitet Obywatelski Miasta Tczewa.

(...) 20. rocznica powstania demokratycznego samorządu lokalnego jest okazją do przypomnienia nieco już zapomnianej historii w naszym mieście. Naturalnie nie jest to łatwe. Przekonałem się o tym ostatnio, organizując trzy duże konferencje pt. „Dziedzictwo ruchu Komitetów Obywatelskich na Pomorzu”. To jest właśnie nasze wspólne zadanie – napisanie historii Komitetu Obywatelskiego Miasta Tczewa. Pokazanie wielkiego wysiłku ówczesnych tczewian, którzy naprawdę „wzięli sprawy w swoje ręce”. Dzięki tej pracy dopiero da się zrozumieć przełom historyczny, jaki dokonał się w naszym mieście w okresie 1989-1990. Serdecznie zachęcam do spisania swoich relacji i wspomnień, z prośbą o przekazanie ich na adres: Biuro Poselskie Posła Jana Kulasa, ul. Kołłątaja 9, 83-110 Tczew, lub (lepiej) elektronicznie: biuro@jankulas.pl

Warto odnotować najistotniejsze fakty oraz przywołać osoby tworzące naszą tczewską współczesną historię. Pierwszą taką historyczną datą był 18 lipca 1989 r., gdy w Tczewie, przy ul. Podmurnej 11, powołano Komitet Obywatelski Miasta Tczewa. Tworzyli go przedstawiciele tczewskiej NSZZ „Solidarność”, Ruchu Młodzieży Niezależnej oraz niezależni działacze, głównie z środowisk katolickich. Na liście sygnatariuszy Komitetu Obywatelskiego Miasta Tczewa znajdują się 24 nazwiska. Przewodniczącym Ko-

mitetu został Jan Kulas, a wiceprzewodniczącym Ferdynand Motas. (...)

Komitet Obywatelski Miasta Tczewa w ciągu niespełna 10 miesięcy zrealizował wiele inicjatyw społecznych i gospodarczych. Nade wszystko stworzył sprawną koalicję wyborczą solidarnościowo-obywatelską. Powołano Sztab Wyborczy, wypracowano Program Wyborczy oraz przyjęto właściwą taktykę wyborczą. Zabezpieczono wsparcie medialne w prężnym środowisku „Gazety Tczewskiej”. Działo się to głównie w nowym lokalu przy ul. J. Dąbrowskiego 20 A. Wysokie wymagania postawiano przed kandydatami na radnych. Kandydatem na radnego mogła być tylko taka osoba, która: 1. Utożsamiała się z ideałami „Solidarności”, 2. Cieszyła się zaufaniem swojego środowiska, 3. Posiadała kwalifikacje.

7 kwietnia 1990 r. odbyły się w Tczewie prawyborzy. Kandydaci na radnych pisali indywidualne programy wyborcze, przedstawiali się publicznie mieszkańcom Tczewa, zostali przesłuchani i przepytani. Następnie specjalna Komisja Kwalifikacyjna w tajnym głosowaniu wybrała 32 kandydatów z Listy Solidarnościowo-Obywatelskiej do Rady Miejskiej w Tczewie. (...)

W wyborach do Rady Miejskiej w Tczewie, z 27 maja 1990 roku, Lista Solidarnościowo-Obywatelska zdobyła 84 proc. wszystkich głosów, co dało jej absolutną większość w postaci aż 27 mandatów radnych. Warto dodać,

że rolę lokomotyw wyborczych spełnili: Zbigniew Bulczak, Zdzisław Jaśkowiak, Jan Kulas, Roman Bojanowski, Zenon Ody i Ferdynand Motas. Najważniejsze było jednak poparcie mieszkańców Tczewa, którym raz jeszcze, nawet po 20. latach, warto podziękować!

Na pierwszej sesji Rady Miejskiej w Tczewie, 7 czerwca 1990 r., jej przewodniczącym wybrano Jana Kulasa, zastępcami Romana Bojanowskiego i Grzegorza Dworaka. Z kolei na sesji 21 czerwca 1990 r. wybrano prezydentem Tczewa Ferdynanda Motasa. Wiceprezydentem pozostał Krzysztof Witosiński. W skład Zarządu Miasta Tczewa wybrano jeszcze Ryszarda Hardta, Wiesława Michalaka i Dariusza Sliwińskiego. Sekretarzem miasta został Kazimierz Piątek, a skarbnikiem Miasta Józef Daszek. Należy przypomnieć, że wtedy Zarząd Miasta był organem władzy wykonawczej. Rada Miejska była (jak dziś) organem władzy ustawodawczej i kontrolnej.

(...) Komitet Obywatelski Miasta Tczewa odegrał historyczną rolę w odbudowie demokracji lokalnej w „Grodzie Sambora”. W kampanii samorządowej 1990 r. w naszym mieście uczestniczyło wielu wspaniałych, bezinteresownych i szlachetnych ludzi. Kierowali się przede wszystkim ideą – „dla dobra wspólnego”. Niewątpliwie zasłużyli na naszą pamięć i szacunek.

poseł Jan Kulas

Zgłoszenia tylko do końca lipca

Najładniej utrzymany dom, balkon, elewacja budynku, otoczenie

Rozpoczęła się już trzynasta edycja konkursu na „Najładniej utrzymany dom, balkon, elewację budynku, otoczenie”. Elewacje budynku na objętym rewitalizacją terenie Starego Miasta oceniane są od 2008 r. Na zwycięzców czekają atrakcyjne nagrody pieniężne. Na zgłoszenia czekamy jedynie do 30 lipca.

Konkurs organizowany przez Urząd Miejski w Tczewie przeprowadzany jest w następujących kategoriach:

A) dla budynków jednorodzinnych – oceniana będzie elewacja budynku, zagospodarowanie działki oraz utrzymanie otoczenia

B) dla budynków wielomieszkaniowych

- zagospodarowanie i utrzymanie otoczenia

- najładniej utrzymany balkon
- elewacja budynku na obszarze rewitalizacji zgodnie z załącznikiem graficznym (określony w uchwale nr XLIX/452/2006 Rady Miejskiej w Tczewie z dn. 26.10.2006 r. – można go znaleźć na stronie www.gospodarka.tczew.pl/rewitalizacja).

Za zajęcie pierwszych trzech miejsc w następujących kategoriach przyznane zostaną nagrody pieniężne w wysokości (brutto):

- dla budynków jednorodzinnych:

I miejsce – 1 000 zł

II miejsce – 800 zł

III miejsce – 600 zł

- dla budynków wielomieszkaniowych:

za otoczenie:

I miejsce – 1 100 zł

II miejsce – 900 zł

III miejsce – 700 zł

za najładniejszy balkon:

I miejsce – 400 zł

II miejsce – 300 zł

III miejsce – 200 zł

za wykonanie remontu – odnowienie elewacji budynku w obszarze rewitalizacji Starego Miasta – 40 000 zł (do podziału).

Uczestnik konkursu może być nagrodzony tylko w jednej kategorii.

Udział w konkursie mogą brać wyłącznie osoby fizyczne z terenu miasta Tczewa, a w przypadku budynków wielo-

mieszkaniowych (w kat. zagospodarowanie i utrzymanie otoczenia oraz elewacja budynku na obszarze rewitalizacji) również wspólnoty mieszkaniowe.

Do oceny miejsc konkursowych powołana zostanie przez Prezydenta Miasta komisja konkursowa, która po 15 sierpnia br. dokona przeglądu wytypowanych posesji, balkonów, otoczenia i elewacji budynków.

ZGŁOSZENIA

Zgłoszenia najładniejszej posesji, balkonu, otoczenia lub elewacji może dokonać każdy mieszkaniec miasta. Zgłoszenia przyjmowane są w Wydziale Spraw Komunalnych Urzędu Miejskiego (II p., tel. 058 77 59 346) do 30 lipca.

Do konkursu w kategorii **budynek wielomieszkaniowy**

- balkony – dopuszcza się zgłoszenia osób corocznie

- otoczenie – dopuszcza się zgłoszenia nie częściej jak raz na 3 lata terenów poprzednio nagrodzonych

- elewacja budynku – dopuszcza się zgłoszenie nie częściej jak raz na 10 lat budynków poprzednio nagrodzonych.

Do konkursu w kategorii **budynek jednorodzinny** dopuszcza się zgłosze-

nia nie częściej jak raz na 5 lat posesji poprzednio nagrodzonych.

Więcej informacji można znaleźć na miejskiej stronie internetowej www.tczew.pl, w Wydziale Spraw Komunalnych Urzędu Miejskiego, tel. 58 77 59 346.

Najładniejsza elewacja

Konkurs kierowany jest do wspólnot mieszkaniowych i zarządców budynków, które w 2009 r. ukończyły remont lub renowację budynku w części obejmującej przynajmniej jego fasadę. Z udziału w konkursie wyłączone są budynki stanowiące 100 proc. własność Gminy Miejskiej Tczew oraz budynki stanowiące własność innych osób prawnych, w tym Spółdzielni Mieszkaniowych. Do konkursu mogą być zgłaszane jedynie budynki wybudowane do 1990 r.

Zgłoszenie winno zawierać: dane uczestnika, udokumentowany tytuł prawny do nieruchomości, dokumentację fotograficzną elewacji budynku przed i po remoncie – odnowieniu, kopie dokumentu: zgłoszenie robót lub kopie postanowień/decyzji miejskiego konserwatora zabytków.

Nowe nazwy ulic na Górkach

Radni miejscy nadali nowe nazwy projektowanym ulicom na Os. Górki. Komisja Doraźna ds. Nazewnictwa Ulic Rady Miejskiej jako patronów ulic zaproponowała postacie działające na rzecz niepodległości Polski w czasach II wojny światowej (rotm. Witold Pilecki) i Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski” (por. Józef Dambek, por. Józef Gierszewski, i ks. ppłk Józef Wrycza). Jedną z ulic postanowiono nazwać imieniem płka Ryszarda Kuklińskiego, który działał na rzecz wolnej Polski po II wojnie światowej. O te same wartości walczył ks. Jerzy Popiełuszko, bestialsko zamordowany przez Służbę Bezpieczeństwa w 1984 r., którego również wybrano na patrona jednej z ulic.

Projektowanym ulicom nadano następujące nazwy:

- 1) dla drogi oznaczonej w planie zagospodarowania przestrzennego symbolem KD.08L oraz 1.2 KWX i 1.3 KWX – ul. ks. Jerzego Popiełuszki
- 2) dla drogi oznaczonej w planie zagospodarowania przestrzennego symbolem KD.10 D, KD 21D oraz 1.2 KW.D i 1.3 KW.X – ul. płka Ryszarda Kuklińskiego
- 3) dla drogi oznaczonej w planie zagospodarowania przestrzennego symbolami KD.21 D, KD.20D oraz 1.2.KW.X – ul. rotm. Witolda Pileckiego
- 4) dla drogi oznaczonej w planie zagospodarowania przestrzennego symbolem KD.09. L – ul. ks. ppłka Józefa Wryczy
- 5) dla drogi oznaczonej w planie zagospodarowania przestrzennego symbolem KD.22.D oraz 1.2 KWX – ul. por. Józefa Gierszewskiego
- 6) dla drogi oznaczonej w planie zagospodarowania przestrzennego symbolem KD.23.D, KD.24 D oraz 1.2 KWX – ul. por. Józefa Dambka

Urząd Miejski w Tczewie – Wydział Spraw Komunalnych

PRACOWNIA EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

83-110 Tczew, ul. 30 Stycznia 1, tel./fax (058) 531 76 41

www.pee.tczew.pl

e-mail: pee@um.tczew.pl

W tym numerze publikujemy kolejne nagrodzone prace laureatów naszych konkursów.

Praca laureata I miejsca za temat „Jeżdżę na rowerze – dbam o dobry klimat w moim mieście” – kategoria szkoły podstawowe

Dzień rozpoczął się tak samo jak każdy inny. Wstałem wcześniej rano, mimo że była sobota. Umyłem się, ubrałem, wystawiłem z garażu rower i pojechałem do jednego z tczewskich supermarketów po świeże pieczywo. Na dworze było jeszcze chłodno, ale wiedziałem, że wraz z upływem godzin temperatura na pewno wzrośnie. Taka zresztą była wczorajsza obietnica synoptyków. Cieszyłem się jak wariat, bo czekał mnie niesamowity dzień. Tata obiecał, że wybierze się wraz ze mną i z mamą na wycieczkę rowerową za miasto. Już od tygodnia wnikliwie analizowałem trasę naszej wspólnej, rodzinnej przejażdżki. W sklepie pospiesznie kupiłem pieczywo i jak na skrzydłach wracałem do domu. Po drodze myślałem o tym, że w Tczewie jest już sporo ścieżek rowerowych i dziś z pewnością będę ich użytkownikiem. Nagle na środku „rowerodromu” na Osiedlu Bajkowym przytrafiło mi się coś niesamowitego. Mój rower zachwiał się. Straciłem równowagę i upadłem. Obok mojego przewróconego Centuriona zobaczyłem dziwny kamień, o średnicy około 5 centymetrów, mieniący się wszystkimi kolorami tęczy. Wziąłem go więc do rąk. Był zimny jak lód i niezwykle lekki. Postanowiłem zabrać go do domu. Włożyłem kamień do siatki z pieczywem, wsiałem na rower i ... nagle znalazłem się nad Wisłą.

Mój rower i kask ochronny leżały obok mnie. Po siatce z pieczywem i tęczowym kamyczkiem nie było śladu. Słońce cudownie świeciło. Wokół było lato. Gromada rozwrzeszczanych dzieciaków bawiła się na placu zabaw znajdującym się na bulwarze. Zupełnie nie rozumiałem, co się stało. Na nadwiślańskim parkingu było pusto. Nie stało ani jedno auto. Było za to mnóstwo rowerów przypiętych do znajdujących się tam stojaków. Roześmiani ludzie, poubierani w jakieś niesamowite stroje zrobione z plastikowych butelek, aluminiowych puszek, kartonów, papieru, kapsli, folii i jeszcze innych surowców wtórnych, przechadzali się po chodnikach. Właśnie odbywała się jakaś impreza plenerowa. Jak się później okazało, był to festyn ekologiczny. Aby wziąć w nim udział, należało przebrać się w strój zrobiony z odzyskanych materiałów wtórnych. Na scenie przemawiał właśnie Prezydent Tczewa – Zenon Ody. Miał na sobie gazetowy garnitur i czapkę, z której zwisały generalskie frędzle. Podobnie wyglądali inni włodarze miasta. Ich stroje różniły się tylko kolorem zadrukowanych gazet. Pan Prezydent mówił o tym, że cieszy się z tego, iż mieszka w tak pięknym mieście, w którym mieszkańcy wzajemnie się wspierają, są weseli, nie kłócą się, a co najważniejsze żyją z zgodzie z przyrodą i dbają o dobry klimat. Dzieci nie przysiadają godzinami przed komputerami, lecz spędzają wolny czas, bawiąc się na świeżym powietrzu. W szkole osiągają dobre wyniki w nauce. Są wypoczęte i pełne pozytywnej energii. Wspominał też o układzie, który władze miasta

zawarły kilkanaście lat temu z Pogoda i Środowiskiem. Korzyści płynące z tego porozumienia okazały się być dla wszystkich niewspółmiernie wielkie. Zgodnie z tym układem mieszkańcy Tczewa zobowiązali się nie zatruwać powietrza. Zlikwidowali wszystkie samochody z silnikami spalinowymi. Przesiedli się na rowery. Bardzo polubili ten środek transportu. Docierają na nim codziennie do pracy i szkół. Poruszanie się jednoślądem jest w naszym mieście najszybszym i najprzyjemniejszym sposobem przemieszania się. Rowerzystów widać niemal wszędzie. Przed każdym sklepem, urzędem czy szkołą umieszczono stojaki, do których można przypiąć rower. Na rowerze można dojechać do każdego, nawet najbardziej odległego zakątka Samborowego grodu. Niektórzy mieszkańcy, zwłaszcza ci bogatsi, kupili sobie auta z napędem hybrydowym. Miejskie autobusy zastąpiono mini busikami napędzanymi ogniwami wodorowymi. Tczewianie poważnie zabrali się też za segregację śmieci. W domach, do ogrzewania wody, zaczęli wykorzystywać odnawialne źródła energii. Zupełnie wyeliminowane zostało ogrzewanie mieszkań, ponieważ Pogoda i Środowisko, w ramach zawartego układu, podarowały nam wieczne lato. Oczywiście, wciąż istnieją Święta Boże-Narodzenia, podczas których pada śnieg z tą tylko różnicą, iż jest on ciepły i czysty.

Kiedy słuchałem tego wszystkiego, co mówił pan Ody, uśmiechałem się do siebie. „To niemożliwe!” – pomyślałem. „Przecież o takim świecie marzyliśmy niejednokrotnie, kładąc się do łóżka. Czyżby moje marzenia spełniły się?” Wszystko wskazywało na to, że tak się stało. Powoli wycofałem się z bulwaru. Postanowiłem przejechać się na rowerze po tczewskich uliczkach, a potem pojechałem wzdłuż Wisły. Nie poznawałem mojego miasta. Było piękne i czyste. Rowerowe ścieżki były wszędzie. Bez trudu i bezpiecznie można było nimi dojechać z Suchostrzyg, aż na Czyżykovo. Były tak szerokie, że przypominały ulice. Po jakimś czasie udałem się w kierunku przystani. Po drodze spotkałem wielu kolegów z mojej klasy. Niektórzy jechali na rowerach, inni powoli przechadzali się w towarzystwie rodziców. Widziałem czterosobowe tandemy, na których siedziały całe rodziny: ojciec na przedzie, dwoje dzieci na kolejnych siodełkach i na samym końcu matka. Mijały mnie też rowery z wielkim przednim kołem i małym tylnym. Były to bitykle. Znałem je. Jedną z moich klasynek mieszkających w Niemczech, od wielu już lat, jeździła na takim dziwnym jednoślądzie. Nigdy jednak nie widziałem takiego pojazdu w Tczewie aż do teraz. Starsi ludzie zażywali świeżego powietrza siedząc w riksach.

Gdy tak jechałem, bez określonego celu, zobaczyłem przed sobą dwuosobowy rower, a na nim ... moją babcię i dziadka. „Nie, to niemożliwe!” – westchnąłem. Wiedziałem, że dziadek jeździ na rowerze, ale babcia? Pamiętam, że kiedy byłem jeszcze mały

i sam nie umiałem jeździć na rowerze, dziadek wsadzał mnie do specjalnie skonstruowanego koszyka, który umieścił na swoim jednoślądzie i jeździł ze mną na wycieczki. Potem kupił mi pierwszy, czterokołowy rower i uczył mnie jeździć. Dzięki niemu polubiłem ten rodzaj rozrywki, który z czasem stał się moją pasją. Jednak to, co zobaczyłem w owej chwili, przerosło moje oczekiwania. Babcia na tandemie! W dodatku w słicznej, jedwabnej sukience, słomkowym kapeluszu i w szpilkach! To wprost niebywałe!

Dziadkowie przystanęli i zamienili ze mną kilka słów. Zaprosili mnie na pyszne, owocowe lody do pobliskiej kawiarni. Rowery pozostawiliśmy przed budynkiem. Swojego Centuriona bardzo starannie przypiąłem do stojaka, lecz dziadek nie zabezpieczył tandemu żadną blokadą.

– Dziadku, przypnij swojego rumaka, bo jeszcze ci go ktoś ukradnie! – zawołałem.

– Co ty opowiadasz? – odrzekł dziadek. – A któż by się polakomil na taki stary rower. Przecież w tym mieście wszyscy mają uspaniałe jednoślądy i dobrze wiesz, że nikt ich nie kradnie.

Po raz kolejny w tym dniu zdziwiłem się i już chciałem coś odpowiedzieć, gdy nagle za kawiarnianą szybą ujrzałem tęczowy kamień. Leżał na samym środku rowerowej ścieżki. Czym prędzej wybiegłem z kafejki. Nie zdążyłem nawet posmakować lodów, które kelnerka dopiero co postawiła na stoliku. Zauważyłem zdumienie w oczach babci, ale zignorowałem to. W tym momencie liczył się tylko kamień. Pospiesznie rzuciłem się w jego kierunku. Z naprzeciwka jechał jakiś malec. Pędził jak oszalały. Kask, który miał na głowie, błyszczał srebrzyście w świetle letniego słońca. Gdybym w porę nie chwycił kamyczka, to nie wiadomo, co by się z nim stało. Pospiesznie schowałem go do kieszeni i na moment zamknąłem oczy, gdyż oslepił mnie blask słońca. Wówczas stało się coś niebywałego.

Znow byłem na Osiedlu Bajkowym. Wsiadłem szybko na rower i wróciłem do domu. Drzwi otworzył mi tata.

– Gdzie ty byłeś tak długo? – zapytał i wziął ode mnie siatkę z zakupami. – Już oboje z mamą martwiliśmy się o ciebie. Jeśli chcesz pojechać dziś na wycieczkę rowerową za miasto, to musisz szybko czym prędzej zjeść śniadanie – powiedział i ruszył w kierunku kuchni.

Powędrowałem za nim, aby wyjąć z siatki tęczowy kamień, lecz go tam nie było. Nieco zmartwiony zjadłem śniadanie i poszedłem do swojego pokoju, aby przygotować się do wycieczki. Kiedy przebierałem spodnie, coś upadło na podłogę. Był to kamyczek, który znalazłem. Ostrożnie schowałem go do biurka. Wiedziałem, że tkwi w nim jakaś niesamowita magia, dzięki której przeżyłem dziś niesamowitą przygodę.

Paweł Rynkowski z kl. 5 C – SP 12 w Tczewie

Urząd Miejski w Tczewie – Wydział Spraw Komunalnych

PRACOWNIA EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

83-110 Tczew, ul. 30 Stycznia 1, tel./fax (058) 531 76 41

www.pee.tczew.pl

e-mail: pee@um.tczew.pl

Echa Dnia Ziemi z Pracowni Edukacji Ekologicznej

●● 21 kwietnia w Pracowni Edukacji Ekologicznej odbyła się uroczystość, podczas której nagrody i dyplomy od prezydenta miasta otrzymali wszyscy laureaci XI Miejskiego Konkursu Ekologicznego pod tegorocznym hasłem „Ochrona przyrody” oraz ci laureaci X konkursu literacko-przyrodniczego „Z ekologią za pan brat”, którzy wybrali tematy związane z ochroną przyrody. (Nazwiska wszystkich nagrodzonych uczniów zostały już opublikowane w poprzednich numerach „Panoramą Miasta”).

●● Szkoła Podstawowa nr 12 w Tczewie obchodziła Dzień Ziemi we współpracy z Pracownią Edukacji Ekologicznej. 23 kwietnia odbyła się tam kolejna edycja Konkursu Wiedzy o Ziemi dla uczniów o największej wiedzy przyrodniczej ze wszystkich szkół podstawowych. Zdobywcy największej liczby punktów otrzymali atrakcyjne nagrody. Dookoła placówki zostały posadzone drzewka, część z nich szkoła otrzymała za najlepsze wyniki w zbiorce makulatury. Dziękujemy paniom **Ewie Link i Ewie Wojtek** za pomysł, wzorowe przeprowadzenie akcji oraz transport drzewek.

●● Akcja „Drzewko za makulaturę”. 24 kwietnia „Dziennik Bałtycki” przy współpracy z Nadleśnictwem Starogard, Fundacją „Pokolenia” oraz Urzędem Miejskim w Tczewie zorganizował akcję „Drzewko za makulaturę”. W efekcie przeprowadzonych działań od mieszkańców miasta zebrano około 3 ton makulatury (w ciągu 3 godzin) oraz rozdano ok. 650 sadzonek drzewek.

Uczestnicy akcji „Drzewko za makulaturę” – poseł Jan Kulas i radny Roman Kucharski

●● Gimnazjum nr 1 oraz Gimnazjum nr 3 w Tczewie przy współpracy z Pracownią Edukacji Ekologicznej zorganizowały konkurs dla gimnazjalistów „Natura to złożony eksperyment – fotografujemy zjawiska fizyczne”. Uroczystość podsumowująca konkurs oraz wręczenie nagród odbyły się 30 kwietnia. Dziękujemy paniom **Beacie Bułat** z Gimn. Nr 1 i **Jolancie Modrzewskiej** z Gimn. Nr 3 za pomysł, przygotowanie oraz przeprowadzenie konkursu, który popularyzował wiedzę naukową i piękno świata przyrody.

●● Szkoła Podstawowa nr 5 w Tczewie. Z okazji jubileuszu szkoły oraz wieloletnią współpracę, Pracownia Edukacji Ekologicznej zaprosiła uczniów tej szkoły na wyjazdy edukacyjne. 4 maja uczniowie klas 4-6 wraz z opiekunami pojechali na Wydział Biologii UG na zajęcia edukacyjne o przeszłości geologicznej naszego regionu, dodatkowo wzięli udział w obserwacjach ptaków wodnych oraz w warsztatach na odcinku rezerwatowym „Kępy Redłowskiej”. 18 maja wszyscy uczniowie klas 2 tej szkoły wzięli udział w warsztatach w gdyńskim Oceanarium.

UWAGA!

AKCJA NIEODPŁATNEGO PRZYJMOWANIA ODPADÓW NA SKŁADOWISKU ODPADÓW STAŁYCH – 28-29 MAJA 2010 r.

W dniach 28-29.05.2010 r. Zakład Utylizacji Odpadów Stałych organizuje akcję nieodpłatnego przyjmowania odpadów od osób prywatnych, mieszkańców naszego miasta. Poszczególni mieszkańcy mogą przywieźć swoje odpady (z poniżej wymienionych kategorii), natomiast właściciele odpadów pochodzących z zakładów przemysłowych czy firm w przypadku przyjazdu w tym samym terminie, będą mogli pozostawić swoje odpady na dotychczasowych zasadach – wyłącznie odpłatnie wg aktualnie obowiązujących stawek.

Podkreślamy, że akcja jest skierowana wyłącznie do osób prywatnych.

Na czas trwania akcji Składowisko Odpadów w Tczewie przy ul. Rokickiej (za cmentarzem komunalnym) będzie otwarte:

– w piątek 28.05.2010 od 6.00 do 18.00,
– w sobotę 29.05.2010 od 6.00 do 16.00.

Odpady objęte akcją:

- odpady materiałów i elementów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (np. beton, cegły, płyty, ceramika) w tym
- odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów
- gruz ceglany
- odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia
- zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglano, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06
- usunięte tynki, tapety, okleiny itp.
- odpady z remontów i przebudowy dróg
- inne niewymienione odpady

- gleba i ziemia (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych oraz urobek z pogłębiania)
- inne odpady z budowy, remontów i de-

montażu

- odpady z ogrodów i parków (w tym z cmentarzy)
- inne odpady komunalne (w tym niesegregowane odpady komunalne, odpady wielkogabarytowe)

- odpady urządzeń elektrycznych i elektronicznych
 - zużyte urządzenia inne
- (Warunek przyjęcia: urządzenia porzucane lub ich pojedyncze elementy nie będą przyjmowane)**

Jednorazowo osoby indywidualne będą mogły przywieźć:

- do 2 szt. dużego sprzętu elektronicznego (telewizory, lodówki, pralki)
- do 5 szt. drobnego sprzętu elektronicznego (drukarki, małe AGD, małe RTV)

W Tczewie żyli, w Tczewie byli...

Bernard Zygmunt Milski (1856-1926)

W historii Tczewa jeszcze wiele faktów czeka na swoje odkrycie. Jednym z nich jest tczewska działalność jednego z najwybitniejszych działaczy polskich pierwszej połowy dwudziestego wieku na Pomorzu.

Jest nim Bernard Zygmunt Milski, który urodził się 16 sierpnia 1856 r. w Poznaniu. Pochodził z rodziny szlacheckiej, która jego przyszłość widziała w nauczaniu innych. Jednakże w 1872 roku został wyrzucony z seminarium nauczycielskiego. Powodem był udział w strajku. Sprzeciwiono się nauczaniu religii w języku niemieckim. Początkowo zatrudnił się w zakładzie graficznym należącym do L. Neumayera, a następnie przeszedł do wydawnictwa „Dziennika Poznańskiego”. Spędził tam około 15 lat.

W tym czasie nie tylko zajmował się kwestiami technicznymi związa-

nymi z drukarstwem, ale również pisał teksty. Współpracował z polskojęzycznymi redakcjami takich pism jak „Orędownik” i „Goniec Wielkopolski”. Od 1887 r. redagował „Tygodnik Przemysłowy”. Jako dziennikarz wyróżniał się szczególną, propolską działalnością, należał do wielu patriotycznych towarzystw.

W 1890 r. rozpoczął współpracę z polskimi działaczami zaboru pruskiego: Władysławem Łebieńskim i Mieczysławem Łyskowskim. Owocem tego była „Gazeta Gdańska”, której pierwszy numer ukazał się 2 kwietnia 1891 r. Redakcja pisma starała się upowszechniać ideały pracy organicznej. Wkrótce zaczęły się ukazywać różne dodatki tematyczne, w tym „Anioł Stróż” i „Rolnik i Przemysłowiec”.

W 1900 r. redakcja „Gazety Gdańskiej” postanowiła wydać „Gazetę

Tczewską”, która była regionalną mutacją nadmotławskiego czasopisma. Było to pierwsze tczewskie pismo w języku polskim. Do tej pory żaden z historyków nie postanowił bliżej przyjrzeć tej mutacji i wykorzystać jej do poszerzenia wiedzy na temat historii Tczewa. Również działalność Bernarda Zygmunta Milskiego w stosunku do Tczewa jest słabo znana.

Jego dzieje zostały jednakże dokładnie przebadane na gruncie gdańskim. Oprócz czasopism, w gdańskiej drukarni tłoczył również polskojęzyczne książki. Ogromną popularnością cieszyły się gdańskie edycje „Trylogii” i „Krzyżaków” Henryka Sienkiewicza.

Zmarł w 1926 roku w Poznaniu i został pochowany na tamtejszym cmentarzu.

Piotr Paluchowski

Fabryka Sztuk zaprasza

Ginące zawody w tczewskich warsztatach starego rzemiosła

Centrum Wystawienniczo-Regionalne Dolnej Wisły „Fabryka Sztuk” w Tczewie oraz Fundacja Domu Kultury serdecznie zapraszają na warsztaty rzemiosła ludowego realizowane w ramach Projektu „Ginące zawody w tczewskich warsztatach starego rzemiosła”. Projekt uzyskał dofinansowanie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego ze środków Programu Dziedzictwo Kulturowe.

Projekt jest efektem doświadczeń organizatorów wynikających z realizacji w 2009 r. zadania – „Stare zawody w Fabryce Sztuk”, dofinansowanego ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Prowadzone w ramach projektu warsztaty spotkały się z ogromnym zainteresowaniem ze strony adresatów. Skorzystało z nich blisko 2 tys. osób, w tym ponad 300 niepełnosprawnych. Nadzernym celem tczewskich warsztatów ginących zawodów jest czynne propagowanie kultury ludowej Kociewia oraz kształtowanie świadomości regionalnej Kociewiaków. Jest to również działanie ukierunkowane na zachowanie starego, częstokroć ginącego już rzemiosła ludowego.

Projekt skierowany jest do dzieci i młodzieży, w tym osób z upośledzeniem umysłowym i fizycznym, z terenów wiejskich i miejskich regionu kociewskiego oraz regionów sąsiednich. Udział w warsztatach kształci wrażliwość artystyczną, zdolności manual-

ne oraz stanowi znakomitą okazję do uczestniczenia w oryginalnym procesie tworzenia. Wszystkim uczestnikom warsztaty dają szansę na wzrost samooceny i osobiste dowartościowanie.

Prowadzący zajęcia będą zapoznawać uczestników z podwalinami danego zawodu oraz elementami historii Kociewia. Warsztaty zostaną urozmaicone poprzez ludowe gawędy i przypowieści. Zajęcia odbywać się będą w Fabryce Sztuk Centrum Wystawienniczo-Regionalnym Dolnej Wisły w Tczewie. Na zakończenie projektu – w grudniu 2010 r. – zostanie zorganizowana konkursowa ekspozycja prac wykonanych przez uczestników zajęć. Dla laureatów przewidziane są nagrody rzeczowe.

W ramach projektu przeprowadzone zostaną cykliczne warsztaty – stacjonarne i wyjazdowe – z zakresu bursztyniarstwa, malowania na szkle, plastyki obrzędowej i garncarstwa oraz wyjazdowe, pokazowe warsztaty z rzeźbiarstwa ludowego. Zajęcia

prorowadzić będą uznani na Kociewiu twórcy ludowi i rzemieślnicy.

UDZIAŁ W WARSZTATACH JEST BEZPŁATNY

KONTAKT:

Barbara Abdułchalimow,
tel.: 058 530 44 84
Kamila Gillmeister,
tel.: 058 530 44 85
Fabryka Sztuk
Centrum Wystawienniczo-Regionalne Dolnej Wisły w Tczewie,
ul. 30 Stycznia 4, 83-110 Tczew
centrum@cwrwdw.tczew.pl
www.cwrwdw.tczew.pl

DYŻURY W SPRAWIE SKARG I WNIOSEKÓW MIESZKAŃCÓW

Prezydent Miasta, Zenon Odyja przyjmuje interesantów – w środy od godz. 14⁰⁰ do 16⁰⁰.

Zastępcy Prezydenta Miasta, Mirosław Pobłocki – w poniedziałki od godz. 14⁰⁰ do 15⁰⁰,

Zenon Drewna – w poniedziałki od godz. 14⁰⁰ do 15³⁰.

Przewodniczący Rady Miejskiej, Włodzimierz Mroczkowski – w środy od godz. 15⁴⁵ do 16⁴⁵.

Sekretarz Miasta, Skarbnik Miasta, naczelnicy i pracownicy wydziałów przyjmują interesantów we wszystkich sprawach, w tym skarg i wniosków, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu Miejskiego.

Wielka Parada na 750-lecie miasta

Dołącz do orszaku księcia Sambora

18 czerwca Wielką Paradą 750-lecia rozpoczną się Dni Ziemi Tczewskiej. Do udziału w niej zapraszamy wszystkich mieszkańców Tczewa, jeśli to możliwe – w przebraniach. Parada wyruszy o godz. 17.00 ze Stadionu Miejskiego przy ul. Bałdowskiej.

Jej uczestnicy mają do pokonania ok. 2 km, ale jeśli ktoś nie czuje się na siłach, może dołączyć w dowolnym miejscu na trasie. Korwów poprowadzi Harcerska Orkiestra Dęta. Udział w paradzie zapowiedziało ok. 50 grup – ze szkół, przedszkoli, instytucji, zakładów pracy, osoby niepełnosprawne – wszyscy w przebraniach lub zaopatrzeni w elementy stroju charakterystyczne dla danej grupy. Na wysokości Urzędu Miejskiego do parady dołączy Orszak Sambora – m.in. z prezydentem miasta, radnymi, urzędnikami,

delegacjami z miast partnerskich Tczewa. Paradę zamknie grupa rowerzystów.

Parada zakończy się na Bulwarze Nadwiślańskim, ale nie będzie to koniec atrakcji tego dnia. *O szczegółach niżej – w programie Dni Ziemi Tczewskiej.*

Trasa parady:

Stadion przy ul. Bałdowskiej – ul. 30 Stycznia – pl. Piłsudskiego – ul. J. Dąbrowskiego – ul. Krótka – pl. Hallera – ul. Okrzei – ul. Zamkowa – Bulwar Nadwiślański.

Ubiegłoroczna parada „Tacy sami” również zgromadziła wielu tczewian

Dni Ziemi Tczewskiej 18-20 czerwca

Atrakcje dla każdego

Program:

9-17 czerwca – XVI Tczewski Plener Plastyczny „Tczew miasto nad Wisłą”

17 czerwca 2010 godz. 17.30 – Wernisaż wystawy poplenerowej – Galeria CKiS

Na Bulwarze Nadwiślańskim:

18 czerwca

ŚWIĘTO MŁODZIEŻY

godz. 19.00 – występ zespołów supportujących „Insomnia”, „Spin”
godz. 21.00 do 23.00 – koncert zespołu „COMA”

19 czerwca

godz. 17.00 wjazd na Bulwar Parady Motocyklowej
godz. 17.30 – Otwarcie Dni Ziemi Tczewskiej
godz. 19.00 – support zespołu GTC
godz. 21.00 – koncert SASHY
godz. 22.30 – koncert PATRYCJI MARKOWSKIEJ
ok. godz. 24.00 – pokaz laserowy oraz sztucznych ogni

20 czerwca

godz. 14.00 – Prezentacja Dworu Piastowskiego Księcia – w programie m.in. potyczki rycerskie, inscenizacje ukazujące średniowieczne życie, konkursy.
godz. 15.00 – prezentacje sekcji CKiS
godz. 16.00 – prezentacje organizacji pozarządowych
godz. 19.00 – koncert Cover Garden

A poza Bulwarem...

- 19 czerwca w godz. 10-15 **Drzwi Otwarte Koszar** – wiele atrakcji przygotowanych na terenie Jednostki Wojskowej.
- **Propozycje Centrum Wystawieniczo-Regionalnego Dolnej Wisły:**
- 17 czerwca godz. 19.00 – Prezentacja książki Józefa Golickiego „Wędrówki po średniowiecznym Tczewie”
- 19 czerwca godz. 11.00 – otwarcie wystawy Światło i Dźwięk Mirosławy Rutkowskiej-Krupki (sala konferencyjna CWRDW)
- **19 czerwca godz. 18.00 otwarcie wystawy plenerowej „Tczew dawniej i dziś” (Bulwar Nadwiślański)**

- W dniach 19-20 czerwca na małych scenach na bulwarze **prezentować się będą przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja.**
- **Organizacje pozarządowe i instytucje zapraszają do swoich chat**, gdzie na uczestników festynu czekać będzie wiele atrakcji. Towarzystwo Miłośników Ziemi Tczewskiej organizuje „Chatę Kociowską”, TTK „Brama” Chatę – „Jubileuszowa Mennica Tczewska”, Miejska Biblioteka Publiczna – „Chatę Literacką”, będą też chaty Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz Zakładu Wodociągów i Kanalizacji.
- 19 i 20 czerwca Związek Harcerstwa Polskiego przygotowuje **harcerski obóz** dla dzieci proponując gry i zabawy.
- 19 czerwca WOPR Tczew organizuje **Maraton Pływacki na Wiśle** „Od mostu do mostu” z okazji obchodów 750-lecia
- Inne atrakcje:**
- III Jarmark Sambora
- Wesołe Miasteczko
- Stanowisko Tczewskiego Klubu Krótkofalowców

• Propozycje Tczewskiego Centrum Sportu i Rekreacji:

- 18 czerwca godz. 19.00 Turniej sportowy miast partnerskich „Wieczór z TCSiR”
- 19 czerwca godz. 10.00 Międzynarodowy Otwarty Turniej Siatkówki Płazowej z okazji 750-lecia miasta Tczewa
- 19 czerwca godz. 10.00 Otwarty Turniej Tenisa Ziemnego
- 20 czerwca godz. 10.00 finały Turnieju Siatkówki Płazowej
- 20 czerwca godz. 10.00 finały Turnieju Tenisa Ziemnego

Na Górkach

Skwer 750-lecia

Odsłonięcie pamiątkowego kamienia

Teren rekreacyjny na osiedlu Górkach już oficjalnie nosi nazwę Skwer 750-lecia. Uchwała Rady Miejskiej w tej sprawie nabrała mocy w sobotę 15 maja. Prezydent Tczewa, **Zenon Ody**, przewodniczący Rady Miejskiej, **Włodzimierz Mroczkowski** oraz **Czesław Matysek** ze Stowarzyszenia „Górki” odsłoniли pamiątkowy kamień. Znalazło się na nim logo jubileuszu 750-lecia miasta oraz napis: „Osiedle Wincentego Witosa – Górkki”.

Podczas uroczystości, przy dźwiękach Harcerskiej Orkiestry Dętej, odsłonięto również rzeźbę patrona osiedla – Wincentego Witosa, którą wykonał mieszkaniec Górek **Władysław Weremko**. Z kolei u stóp ponad 2-metrowej rzeźby założyciela miasta – księcia Sambora II (autorstwa **Ryszarda Krause**), wmurowano puszkę zawierającą nazwiska prawie 60 tysięcy mieszkańców miasta, flagę 750-lecia oraz lokalne gazety. Na zakończenie oficjalnej części uroczystości posadzono dąb, który mieszkańcom Górek będzie przypominał o jubileuszu Tczewa.

Po części oficjalnej rozpoczął się festyn – szczególnie na najmłodszych czekało mnóstwo atrakcji. Swoje umiejętności prezentowali m.in. ratownicy WOPR, strażacy, policjanci, były gry, zabawy, konkursy.

Całe przedsięwzięcie to zasługa głównie mieszkańców Osiedla Witosa. Ich inicjatywie przyklasnęły władze samorządowe. Efektem jest urokliwe miejsce rekreacji i spotkań mieszkańców osiedla.

Fabryka Sztuk

FABRYKA SZTUK

Centrum Wystawienniczo - Regionalne
Dolnej Wisły w Tczewie

Miejski Teatr „Miniatura” w Gdańsku

Bajkowy Świat

01.06-15.06.2010

